

1^e Concernbericht 2025

Gemeente Bergen op Zoom

(behorende bij het raadsvoorstel RVB25-0031 d.d. 13 mei 2025)

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
1 Inleiding	3
2 Programma's	5
2.1 Bestuur en Ondersteuning	5
2.2 Veiligheid	9
2.3 Beheer openbare ruimte	11
2.4 Economie	13
2.5 Onderwijs	16
2.6 Sport, cultuur en recreatie	18
2.7 Wmo en Jeugd	21
2.8 Werk en inkomen	24
2.9 Milieu	25
2.10 Volkshuisvesting, leefomgeving & stedelijke vernieuwing	26
3 Paragrafen	28
3.1 Duurzaamheid	28
3.2 Dienstverlening	29
3.3 Bedrijfsvoering	30
3.4 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	31
4 Investerings	34
5 Voortgang ontwikkelingen sociaal & veilig 2025	39
6 Rapportage sturing en monitoring	45
7 Recapitulatie	46
8 Bestuurlijke samenwerkingsverbanden	47
Bijlage 1 Rapportage projecten	52

1 Inleiding

Het college van burgemeester en wethouders rapporteert tweemaal per jaar over de uitvoering van de, met de gemeenteraad afgesproken, doelstellingen. In dit 1e concernbericht wordt het verwachte resultaat over 2025 bijgesteld en rapporteren we over de voortgang van de doelstellingen.

Rapporteren over de voortgang van de doelstellingen

Zoals opgenomen in de financiële verordening wordt de gemeenteraad bij de tussentijdse rapportages (het 1^e en 2^e concernbericht) geïnformeerd over de voortgang van de begroting. In de Begroting 2025 is opgenomen wat we gaan doen in 2025 om de beleidsdoelstellingen te bereiken. De doelstellingen en acties zijn opgenomen in de doelenbomen. De rapportage over de voortgang van die doelen en acties zijn opgenomen in dit concernbericht.

Per actie geven we met een score en percentage de voortgang aan. Op die manier streven we meer duidelijkheid en transparantie na over ons beleid. Wanneer iets loopt zoals verwacht (groen), lichten we de actie niet toe. Als een actie niet helemaal gaat zoals we hadden verwacht (geel of rood), dan lichten we dit toe.

De definities voor de scores luiden als volgt:

Groen:	Doelstelling en planning is of lijkt gehaald te worden. Er is geen bijsturing noodzakelijk. Deze acties worden niet toegelicht bij het concernbericht (wel bij de jaarrekening).
Geel:	Doelstelling en/of planning lijkt niet geheel te worden gehaald. Bijsturing is gewenst. We geven hier een toelichting op.
Rood:	Doelstelling wordt naar verwachting niet gehaald. Er is bijsturing noodzakelijk. We geven hier een toelichting op.

Financiële samenvatting

In totaal hebben de financiële bijstellingen in dit 1e Concernbericht voor 2025 een effect van € 337.000. In onderstaande tabel hebben we de uitgangspositie voor het 1^e Concernbericht 2025 weergegeven en het saldo na verwerking van het 1e Concernbericht. Alle financiële bijstellingen op de budgetten zijn opgenomen en toegelicht in de programma's.

	2025	2026	2027	2028
Saldo Begroting 2025-2028 (incl. amendement)	-458	-5.869	-5.848	-6.510
Septembecirculaire 2024 (RVB-0078, 1e begrotingswijziging 2025)	1.109	1.149	1.168	1.166
Beginstand voor het 1e Concernbericht 2025	651	-4.721	-4.680	-5.344
Begrotingswijziging van het 1e Concernbericht 2025	-635	-584	-233	111
Nieuw verwacht saldo 2025 (na verwerking 1e Concernbericht 2025)	16	-5.305	-4.913	-5.233

Leeswijzer

Elk programma begint met de rapportage over de beleidsdoelstellingen en activiteiten, zoals hierboven is toegelicht. Daarna zijn per programma de financiële bijstellingen opgenomen. In lijn met onze financiële verordening lichten we de wijzigingen groter dan €50.000 toe. Wijzigingen kleiner dan €50.000 melden we alleen. Per bijstelling geven we aan of het om een voor- of nadeel gaat en of het effect incidenteel (éénmalig) of structureel is. Structurele effecten kunnen per jaar in omvang afwijken.

Onder de financiële bijstellingen nemen we ook de budgettaire neutrale mutaties op met een korte toelichting. Tot slot hebben we de taakstellingen en eventuele overige onderwerpen toegelicht. Alle bedragen in dit concernbericht ronden we af op duizenden euro's.

Na de programma's volgen de paragrafen Duurzaamheid, Dienstverlening, Bedrijfsvoering en Weerstandsvermogen en risicobeheersing. Hierna rapporteren we over de investeringen uit het uitvoeringsplan 2025, de voortgang ontwikkelingen sociaal en veilig 2025, de rapportage sturing en monitoring en de projectenrapportage. De grondexploitaties herzien we niet bij het eerste Concernbericht, Dit doen we 2 x per jaar, namelijk bij het tweede concernbericht, en bij de jaarrekening. Tot slot hebben we de recapitulatie toegevoegd waarin de financiële effecten worden weergegeven.

Het college heeft, n.a.v. een evaluatie van bestuurlijke samenwerkingsverbanden in Q1 & Q2 2023 besloten om de raad halfjaarlijks inhoudelijk te informeren over de ontwikkelingen in dergelijke samenwerkingsverbanden. Deze rapportage is eveneens opgenomen in dit document.

2 Programma's

In dit hoofdstuk rapporteren we over de voortgang in de programma's. We starten met de rapportage over de beleidsdoelstellingen. Daarna hebben we de financiële bijstellingen uitgewerkt. Deze zijn in ieder programma opgenomen in de volgorde van grootste naar kleinste mutaties. Vervolgens beschrijven we de budgettaire neutrale mutaties, taakstellingen en eventuele overige onderwerpen.

2.1 Bestuur en Ondersteuning

Beleidsdoelstellingen en activiteiten 2025: Wat gaan we doen?

Nr.	Doel/actie	Score	Toelichting
1.1	De gemeente werkt samen met andere overheden		
1.1.1	Om maatschappelijke opgaven op te pakken, trekken we samen op met anderen over gemeentelijke, regionale en nationale grenzen heen (Q1-Q4)	25%	
1.1.2	We zetten onze lobbykracht in voor Bergen op Zoom (Q1-Q4)	25%	
1.2	De gemeente voert een duurzaam financieel beleid		
1.2.1	We verbeteren het financieel voorspellend vermogen van de organisatie (Q1-Q4)	25%	
1.2.2	We voeren een solide financieel beleid waarbij we rekening houden met een begrotingsoverschot van 3 miljoen euro (Q1-Q4)	25%	
1.2.3	We hanteren een evenwichtig investeringsprogramma (Q1-Q4)	25%	
1.2.4	We minimaliseren de afwijking tussen begroting en realisatie (Q1-Q4)	25%	
1.3	De bedrijfsvoering is in control		
1.3.1	We implementeren proces- en risicomanagement (Q1-Q4)	20%	Het werven van nieuwe collega's voor proces- en risicomanagement gaat moeizamer dan verwacht. We starten wel met de inrichting van de nieuwe applicatie en het beschrijven van de processen en risico's daarin.
1.3.2	We verhogen de digitale weerbaarheid (Informatieveiligheid) (Q1-Q4)	25%	
1.4	Het vastgoed is voldoende onderhouden		
1.4.1	We voeren het juiste onderhoud uit op het juiste moment (Q1-Q4)	25%	
1.4.2	We actualiseren periodiek de meerjarenonderhoudsplannen (Q1-Q4)	25%	
1.4.3	We onderhouden onze buitensport accommodaties op basis van een meerjarenonderhoudsplan (Q1-Q4)	25%	
1.4.4	We richten het onderhoud op duurzame instandhouding (Q1-Q4)	25%	

Decembercirculaire 2024

€ 374.000 voordeel (STR)

De verhoging van € 374.000 in 2025 komt voort uit de decembercirculaire 2024. Dit betreft met name een hogere algemene uitkering door correctie van het accres (loon- en prijsbijstelling), herverdeling van niet-benutte middelen in het sociaal domein (Jeugd en Energietoelage), en een bijdrage voor meerkosten Oekraïne.

Hoger Dividend ZEH

€ 217.000 voordeel (INC)

Het dividend van ZEH (voorheen PZEM/Delta) valt hoger uit.

Extra leges Burgerzaken

€ 98.000 voordeel (STR)

In 2025 verwachten we een piek in de aanvragen van reisdocumenten. Volwassenen die tussen 2014 en 2018 een document hebben aangevraagd, moeten dit vernieuwen. Deze piek houdt naar verwachting aan tot 2029.

De toename in aanvragen leidt tot circa € 294.000 hogere opbrengsten uit leges (na aftrek van afdrachten aan het Rijk). Daartegenover staan extra kosten van € 196.000 voor de bezorging van documenten. De hogere bezorgkosten worden veroorzaakt door het grotere aantal aanvragen én dat inmiddels 65% van de inwoners kiest voor thuisbezorging, in plaats van de eerder geraamde 35%.

Minder rentelasten

€ 50.000 voordeel (STR)

Als gevolg van minder schulden dan eerder voorzien hoeft er minder geleend te worden in 2025. Dit levert in 2025 een voordeel op van 50.000 oplopend tot 160.000 in 2028.

Extra capaciteit toezichthouder Basisregistratie Personen

€ 60.000 nadeel (STR)

Er wordt vaker een beroep gedaan op de toezichthouder BRP voor de projecten Sociaal en Veilig. Hiervoor moet extra worden ingehuurd.

Participatievisie

€ 75.000 nadeel (INC)

In 2024 is de pijlervisie participatie opgesteld. In 2025 wordt deze visie uitgewerkt in een uitvoeringsplan. De kosten om de visie ten uitvoer te brengen bedragen € 75.000.

Resterende mutaties (< €50.000)

• Voordelig jaarrekeningresultaat Belastingssamenwerking WB	€ 43.000 voordeel (INC)
• Rentebaten geldleningen woonwagendstandplaatsen	€ 19.000 voordeel (STR)
• RWB / SRWB	€ 10.000 voordeel (STR)
• Actualisatie budget bestuur op basis van jaarrekening 2024	€ 6.000 voordeel (STR)
• Jaarrekening resultaat 2024 RWB O&O fonds:	€ 3.000 voordeel (INC)
• Benego: contributie	€ 500 nadeel (INC)
• Bijdrage Personeelsvereniging, als gevolg van meer deelnemers	€ 6.000 nadeel (STR)
• Bijstelling begroting t.b.v. subsidie "Samen in de Regio"	€ 45.000 nadeel (STR)
• Uitbreiding formatie griffie (0,6 fte)	€ 45.000 nadeel (STR)

Budgettaire neutrale mutaties

Regeling reiskosten en IKB

Per 1 januari 2025 zijn de nieuwe regelingen voor reiskosten en IKB van toepassing. De meerkosten van de nieuwe regelingen zijn voor het jaar 2025 op € 60.000 ingeschat. De meerkosten voor 2025 worden eenmalig vanuit de loonsom 2025 gedekt.

Afhandeling bezwaar- en beroepszaken

De afhandeling van bezwaar- en beroepszaken gaat verlopen via de afdeling Maatschappelijke Ontwikkeling. Het budget hiervoor wordt overgezet vanuit programma 1.

Havengeldmanagementsysteem

In 2024 heeft een nieuwe aanbesteding plaatsgevonden van het Havengeldmanagementsysteem. Een bedrag van € 16.000 wordt in 2025 van programma 4 naar programma 1 overgeheveld en vanaf 2026 en volgende jaren een bedrag van € 10.000.

Toename bijdrage de Schelp

De bijdrage van € 75.000 aan het Sportbedrijf, in verband met de kosten om de verzakking te verhelpen rondom de Schelp, wordt gedekt vanuit de post onvoorzien. Deze incidentele middelen worden overgeheveld naar programma 6 Sport, Cultuur en Recreatie.

Subsidie Bibliotheek

In 2025 is extra subsidie toegekend voor de basistaken van de bibliotheek. Er loopt momenteel een onderzoek naar de verhouding 'basis'taken en 'plus'taken. Wij zijn van mening dat tenminste de basistaken van de bibliotheek beschikbaar moeten blijven (Wet stelsel openbare Bibliotheken), en onderzoeken eveneens dat de rol en functie van de bibliotheek in de samenleving groot is. Om te voldoen aan het huidige samenwerkingsconvenant is de extra subsidie van € 73.000 nodig. De dekking van deze extra subsidie te verwerken ten laste van de post onvoorzien (lasten zitten in programma 6).

Taakstellingen

Taakstelling overhead

De invulling van de taakstelling overhead ad € 342.000 is afhankelijk van de uitkomsten van de business case Markiezenhof en CKB. Zodra hierover is besloten kan over deze taakstelling een besluit genomen worden. De taakstelling wordt al wel deels ingevuld door de volgende structurele voordelen binnen programma 1:

- I&A: bijstelling bijdrage van het Zorg- en Veiligheidshuis € 30.000 voordeel (STR)
- Actualisatie diverse budgetten op basis van jaarrekening 2024 € 12.900 voordeel (STR)

Taakstelling restformatie gemeente breed

De taakstelling restformatie van € 280.000 wordt structureel gemeente breed over alle afdelingen ingevuld (diverse programma's).

Taakstelling vastgoed

In 2025 wordt het perceel Beeklaan verkocht. Met deze verkoop wordt de taakstelling vastgoed van € 212.000 incidenteel, voor 2025, ingevuld. De verkoop van het perceel Beeklaan is toegelicht bij programma 6.

Overig

Overgang pensioenvoorziening wethouders

De pensioenen van politieke ambtsdragers worden als gevolg van de invoering van de Wet Toekomst Pensioenen herzien. In het kader van deze hervorming wordt de bestaande pensioenvoorziening aan het ABP overgedragen. Voor deze overdracht wordt de overdrachtswaarde van de pensioenvoorzieningen onderzocht.

Aanbesteding nieuwe Arbodienst

Het huidige budget voor arbodienstverlening is in 2024 overschreden en ook in 2025 verwachten we dit. Het huidige contract, gebaseerd op duaal management, wordt vervangen door een contract dat aansluit op de integrale managementstructuur met meer ondersteuning vanuit de arbodienstverlener. Deze wijziging, in combinatie met het hoger dan gebruikelijke verzuimpercentage en de ambitie om dit

verzuim te verlagen, leidt op basis van de uitgevoerde marktconsultatie op termijn tot hogere kosten. Bij het 2de concernbericht zal hier meer zicht op zijn.

Aanbesteding beveiligingsdiensten

Er loopt een aanbesteding voor de beveiligingsdiensten voor de gemeentelijke panden. Naar verwachting vallen de prijzen hoger uit dan het huidige contract. Hier komen we in het 2de concernbericht nader op terug.

2.2 Veiligheid

Beleidsdoelstellingen en activiteiten 2025: Wat gaan we doen?

Nr.	Doel/actie	Score	Toelichting
2.1	Inwoners wonen in een veilige wijk en voelen zich veilig		
2.1.1	We stellen een lokale veiligheidsagenda op (Q1)	99%	
2.1.2	We geven vorm aan wijkgericht werken (Q1-Q4)	25%	
2.1.3	We zetten de Bergse Veiligheidsmarinier in (Q1-Q4)	25%	
2.1.4	We gaan verder met de implementatie aanpak woonoverlast (Q1-Q4)	25%	
2.2	Criminaliteit wordt daadkrachtig aangepakt		
2.2.1	We blijven inzetten op de aanpak van ondermijning (Q1-Q4)	25%	
2.2.2	We blijven werken aan een weerbaar bestuur (Q1-Q4)	25%	
2.2.3	We stellen een plan van aanpak straat-intimidatie op en starten met de uitvoering (Q2-Q4)	0%	Planning is aangepast naar Q3-Q4
2.3	De verbinding tussen Zorg en Veiligheid wordt versterkt		
2.3.1	We starten met de uitvoeringsfase Kennis-werkplaats Onbegrepen Gedrag (Q1-Q4)	25%	
2.3.2	We gaan door met vroeg- signalering en inzet van de wijk GGD/GGZ (Q1-Q4)	25%	
2.3.3	We geven uitvoering aan het plan van aanpak acute hulpvragen onbegrepen gedrag (Q1-Q4)	25%	
2.3.4	We geven uitvoering aan de levensloop-aanpak (Q1-Q4)	25%	
2.3.5	We intensiveren de integrale aanpak van jeugd (overlast) (Q1-Q4)	25%	
2.3.6	We stellen een integrale aanpak jeugd-criminaliteit op en voeren deze uit (PmG) (Q1-Q4)	25%	
2.4	Risico's in de fysieke leefomgeving worden goed beheerst		
2.4.1	We blijven crisisbeheersing doorlopend ontwikkelen (Q1-Q4)	10%	Het is van belang dat de interne crisisorganisatie van een gemeente altijd goed voorbereid is op mogelijke incidenten, rampen of crises. Onze interne crisisorganisatie is onvoldoende op orde. Er wordt momenteel gewerkt aan een inventarisatie van de benodigde functies, ruimtes en faciliteiten om de crisisorganisatie te kunnen door ontwikkelen en weer 100% up-to-date te krijgen.
2.4.2	We stellen een plan van aanpak jaar-wisseling op (Q3)	0%	
2.4.3	We starten de uitvoeringsfase van het plan van aanpak Vastenavond (Q1+ Q4)	50%	
2.4.4	We starten de uitvoeringsfase van het plan van aanpak Krabbenfoor (Q2-Q3)	0%	

Resterende mutaties (< €50.000)

- Actualisatie bijdrage FLO-overgangsrecht Veiligheidsregio VRMWB € 28.000 voordeel (INC)
- Aanpassing legesinkomsten dwangsommen (realistisch begroten) € 26.000 nadeel (STR)

Budgettaire neutrale mutaties

De taakstelling restformatie (programma 1) wordt structureel gemeente breed ingevuld door een verlaging van het p-budget per afdeling (diverse programma's).

Overig

In 2024 bleef budget over in relatie tot de uitvoering van het door de Gemeenteraad vastgestelde programma 'Bergen moet veiliger'. Deze bedragen hevelen we op dit moment niet over, gezien het jaarresultaat 2024. Mocht blijken dat het inzetten van een kwartiermaker/strateeg weerbare overheid (loopt door tot in 2026) en de uitvoering van beleidsmatige voorbereidingsklussen niet volledig opgevangen kan worden binnen de begroting 2025, dan komen we hierop terug bij het 2^e Concernbericht.

2.3 Beheer openbare ruimte

Beleidsdoelstellingen en activiteiten 2025: Wat gaan we doen?

Nr.	Doel/actie	Score	Toelichting
3.1	De gemeente heeft een duurzame Openbare Ruimte		
3.1.1	We inventariseren overbodige verhardingen (Q1)	100%	
3.1.2	We nemen deel aan het NK Tegelwippen en promoten bij onze inwoners (Q2-Q4)	25%	
3.1.3	We verhogen de biodiversiteit van het openbaar Groen (Q1 – Q4)	25%	
3.2	De gemeente zorgt voor een verdere optimalisatie van de openbare ruimte		
3.2.1	We verbeteren de kwaliteit van gemeentelijke nuts/schakelkasten (Q2-Q4)	25%	
3.2.2	We pakken ongewenste graffiti aan op onder andere tunnels en viaducten (Q2-Q3)	25%	
3.2.3	We optimaliseren het gebruik van sierheesters en vaste planten (Q1 en Q4)	25%	
3.3	De gemeente levert een goede dienstverlening naar de inwoner		
3.3.1	We handelen 60% van de terugbelnotities af binnen de gestelde termijn (Q4)	25%	
3.3.2	We verbeteren de communicatie over het beheer in de openbare ruimte (Q1-Q4)	25%	
3.3.3	We optimaliseren de BOR-gegevens op de website (Q1)	10%	Optimaliseren van BOR-gegevens is een continu proces. Momenteel wordt gewerkt om deze informatie ook beschikbaar te krijgen op de website van de gemeente. Zo kunnen onze inwoners inmiddels de routes bekijken voor de gladheidsbestrijding, is een overzicht beschikbaar van hondenlosloopgebieden en van onze parken. Zo zal ieder kwartaal meer informatie ontsloten gaan worden via de website.

Financiële bijstellingen

Budgettaire neutrale mutaties

De taakstelling restformatie (programma 1) wordt structureel gemeente breed ingevuld door een verlaging van het p-budget per afdeling (diverse programma's).

Overig

Areaalacres onderhoud openbare ruimte

Jaarlijks wordt bij het 1^e concernbericht het areaalacres op basis van areaalmutaties en marktontwikkelingen (prijzen) berekend. Het totaalacres bedraagt € 854.000. Hiervoor is al een bedrag van € 250.000 in de begroting opgenomen en daarnaast is al een indexering (2,3%) aan dagelijks en groot onderhoud van € 185.000 verwerkt. Na aftrek van deze beide bedragen bedraagt het tekort nog € 419.000. Bij het 2de Concernbericht wordt bekeken of deze extra middelen nodig zijn om in 2025 het geplande onderhoud uit te voeren.

Storting voorziening groot onderhoud wegen

In de Jaarrekening 2024 is een extra storting van € 16,1 miljoen opgenomen in de voorziening achterstallig onderhoud wegen. Hierdoor zou de storting in de voorziening groot onderhoud wegen op basis van het huidige Meerjaren Onderhoudsplan voor de komende 5 jaar (2025-2029) omlaag kunnen. Dit omdat in de komende 5 jaar met name het achterstallig wegenonderhoud uitgevoerd zal worden.

Dit jaar gaan we een beheerplan voor de openbare ruimte voor de komende 10 jaar opstellen. De planning is dat de eerste resultaten van dit beheerplan rond de zomer bekend zullen worden. In het 2e Concernbericht 2025 wordt op basis van dit 10 jarig beheerplan berekend wat de storting in de voorziening groot onderhoud wegen moet gaan worden. Een eventuele aanpassing van de storting wordt dan meegenomen.

2.4 Economie

Beleidsdoelstellingen en activiteiten 2025: Wat gaan we doen?

Nr.	Doel/actie	Score	Toelichting
4.1	De gemeente creëert ruimte voor Economie		
4.1.1	We ontwikkelen bedrijventerrein 'Uitbreiding Oude Molen' (Q1-Q4)	25%	
4.1.2	We ontwikkelen het bedrijventerrein St van Lepelstraat (Q1-Q4)	25%	
4.1.3	We stellen gebiedspaspoorten op voor de werklocaties (Q3-Q4)	0%	
4.2	De gemeente faciliteert de transitie naar een nieuwe economie		
4.2.1	We verduurzamen bedrijventerreinen (Q1-Q4)	25%	
4.2.2	We verkennen de invoering van een ondernemersfonds/parkmanagement 2.0 (Q1-Q4)	10%	
4.2.3	We werken aan de doorontwikkeling van een duurzame haven (Theodorus-haven) (Q1-Q4)	25%	
4.2.4	We stellen een ontwikkelingsperspectief op voor campussen op het gebied van plantbased en circulair ondernemen (Q1-Q4)	25%	
4.3	De gemeente zet in op een beleefbare binnenstad, dorpskernen en wijkcentra		
4.3.1	We geven uitvoering aan programma binnenstad (Q1-Q4)	10%	
4.3.2	We geven uitvoering aan de winkelimpulsaanvraag (Q1-Q4)	10%	
4.3.3	We stellen een afweegkader horeca, retail en supermarkten op (Q1-Q4)	20%	
4.4	De gemeente faciliteert een veelzijdige en duurzame vrijetijdsbesteding		
4.4.1	We werken aan positionering (Q3)	25%	
4.4.2	We voeren de businesscase VVV uit (Q2-Q4)		
4.4.3	We implementeren het evenementenbeleid (Q3)	25%	
4.4.4	We implementeren het erfgoedbeleid (Q1-Q4)		

Financiële bijstellingen

Verkoop perceel Hollandhaven € 116.000 voordeel (INC)
Er is een perceel verkocht aan de Hollandhaven wat leidt tot een boekwinst van € 116.000.

Uitkering jaarresultaat RWB 2024 € 61.000 voordeel (INC)
Vanuit het resultaat jaarrekening RWB 2024 ontvangen we € 61.400.

Lagere opbrengsten Snippergroen

€ 142.000 nadelig (INC)

De opbrengsten van snippergrond vallen in 2025 naar verwachting lager uit (€ 250.000) dan geraamd (€ 392.000). De kosten (€ 480.000) blijven wel gelijk. Oorzaak van deze negatieve bijstelling van € 142.000 is dat een aantal aanvankelijk voor verkoop in beeld gebrachte percelen toch niet voor verkoop in aanmerking komt. Daarnaast wordt er relatief vaak een beroep op verjaring ingediend. Dit betekent dat er minder tot geen inkomsten zijn uit grondverkoop. De uitvoerende partij heeft op basis van de eerste twee wijken dan ook een nieuwe prognose opgesteld.

Echter, het project snippergrond loopt door tot in 2026. Dat heeft als oorzaak dat 1 jaar later met dit project is begonnen dan aanvankelijk voorzien in verband met het volgen van de Europese aanbestedingsprocedure. In 2026 is nu nog niets geraamd. Door deze doorloop naar 2026 dient in dat jaar € 480.000 aan kosten en € 250.000 aan opbrengsten te worden opgenomen.

Resterende mutaties (< €50.000)

• Lagere dotatie aan voorziening groot onderhoud Theodorus haven	€ 44.000 voordeel (INC)
• Meeropbrengst bij erfpachten	€ 36.000 voordeel (STR)
• Hogere verhuuropbrengsten	€ 19.000 voordeel (STR)
• Bijstelling budget deelproject grote oogst	€ 2.000 voordeel (STR)
• Hogere kosten overleg diverse projecten	€ 10.000 nadeel (STR)
• Hogere belastingen bij industrieterreinen	€ 11.000 nadeel (STR)
• Hogere kosten juridische advisering diverse projecten	€ 16.000 nadeel (STR)

Budgettaire neutrale mutaties

Kosten ruimtelijke ontwikkeling Mazairac

Bij de ontwikkeling van Mazairac zijn bijdragen in de ruimtelijke ontwikkeling van de ontwikkelaar meegenomen. Die vallen € 79.000 hoger uit. Deze hogere bijdrage wordt gestort in de hiervoor in het leven geroepen reserve kostenverhaal. Tevens wordt uit deze reserve een bedrag van € 187.000 onttrokken t.b.v. de omvorming van het Pater Luijtenpad.

Kosten Bravis

In 2024 is de projectopdracht Bravis vastgesteld. Hiervoor wordt een krediet beschikbaar gesteld. De kosten hiervan in 2024 (€ 143.000) worden volledig door Bravis vergoed.

SPUK regeling verduurzaming bedrijventerreinen

Van de Provincie hebben we een Spuk subsidie ontvangen voor het versterken van de organisatiegraad van bedrijventerreinen ad. € 62.300 Deze middelen zullen in 2025, 2026 en 1e helft 2027 worden ingezet.

Havengeldmanagementsysteem

In 2024 heeft een nieuwe aanbesteding plaatsgevonden van het Havengeldmanagementsysteem. Afspraak is om in 2025 een bedrag over te hevelen van € 15.900 en vanaf 2026 en volgende jaren een bedrag van € 10.100 structureel (naar programma 1). Dit is een budget neutrale wijziging.

Taakstellingen

Taakstelling Evenementen

In december 2024 heeft uw Raad besloten om vanaf 2025 geen leges meer te heffen op evenementen voor non-profit organisaties. Hierdoor wordt de taakstelling verhoogd met € 18.000. De taakstelling voor 2025 bedroeg € 55.000 en is nu verhoogd naar € 73.000 voor 2025.

Het evenementenbeleid wordt half 2025 door het college vastgesteld. Daarna kunnen de energiekosten worden doorbelast aan de organisatoren van evenementen en zal de taakstelling gerealiseerd worden.

Taakstelling restformatie

De taakstelling restformatie (programma 1) wordt structureel gemeentebreed ingevuld door een verlaging van het personeelsbudget per afdeling (diverse programma's).

Overig

Loswal 2024

Door het negatieve jaarresultaat 2024 hevelen we geen restantbudgetten over naar 2025. Herstel werkzaamheden Loswal zijn echter nog niet afgerond. Onderzoek door TNO en monitoring lopen nog. Vanwege de complexiteit van de opgave en beschikbaarheid van een marktpartij en de nog niet vastgestelde oorzaak, is het geheel nog niet afgerond. Waarschijnlijk komen hier nog aanvullende acties uit voort. Mocht blijken dat dit niet volledig opgevangen kan worden binnen de begroting 2025, dan komen we hierop terug bij het 2^e Concernbericht.

2.5 Onderwijs

Beleidsdoelstellingen en activiteiten 2025: Wat gaan we doen?

Nr.	Doel/actie	Score	Toelichting
5.1	In Bergen op Zoom zijn scholen heel, veilig, inclusief, toegankelijk en duurzaam		
5.1.1	We intensiveren de samenwerking met Jeugdzorg (Q1-Q4)	25%	De samenwerking tussen Jeugdhulp en Passend Onderwijs is geïntensiveerd. Er is een voorstel voor de invulling van passende kinderopvang in voorbereiding.
5.1.2	We voeren het meerjarige onderwijs-kansenbeleid (2024-2026) uit (Q1-Q4)	25%	
5.1.3	We voeren het IHP uit (Q1-Q4)	25%	
5.2	In Bergen op Zoom hebben we een breed en robuust onderwijsaanbod		
5.2.1	We stimuleren en versterken het MBO in Bergen op Zoom (Q1-Q4)	25%	
5.3	We bestrijden en voorkomen laaggeletterdheid bij ouders/ volwassenen		
5.3.1	We herijken het regioplan laag-geletterdheid (Q1-Q4)	25%	
5.3.2	Voor de gezinsaanpak Geletterdheid ontwikkelen we een samenhangende lokale aanpak (Q1-Q4)	50%	
5.3.3	We gebruiken begrijpelijke taal (Q1-Q4)	25%	

Financiële bijstellingen

Doordecentralisatievergoedingen Voortgezet Onderwijs

€ 350.000 voordeel (INC)

Onderwijshuisvesting voor het Voortgezet Onderwijs is een wettelijke verplichting in het kader van de Wet op het voortgezet onderwijs. De gemeente heeft hiervoor doordecentralisatieovereenkomsten afgesloten met de schoolbesturen, waarin is aangegeven dat de gemeente de doordecentralisatievergoedingen jaarlijks verhoogt met de indexering van de normvergoeding bouwkosten in het kader van de onderwijshuisvesting. Voor 2025 wordt een incidenteel overschot van € 350.000 verwacht. Dit komt door twee redenen:

1. Er was rekening gehouden met een indexering van 7,71% (gemiddelde van de indexen van de afgelopen 3 jaar). De werkelijke index bouwkosten kwam uit op 5,68%;
2. Er was rekening gehouden met aanzienlijk hogere kosten voor Curio vanwege een nieuwe doordecentralisatieovereenkomst per 1-1-2025. Deze overeenkomst is vertraagd omdat de huisvestingsplannen van Curio nog in ontwikkeling zijn. Het streven is nu om per 1-1-2026 een nieuwe overeenkomst te sluiten.

Vanaf 2026 wordt een structureel positief effect van €16.000 verwacht.

Budgettaire neutrale mutaties

Onderwijskansenbeleid (OKB)

Het onderwijskansenbeleid wordt uitgevoerd volgens het Onderwijskansenplan 2024-2026 en de subsidieregels 2025. In de begroting is een bedrag van € 4.021.000 aan rijksinkomsten opgenomen. De voorlopige bijdrage OAB 2025, zoals vermeld in de beschikking, bedraagt € 3.436.000. Deze wijziging is budgetneutraal.

De taakstelling restformatie (programma 1) wordt structureel gemeente breed ingevuld door een verlaging van het p-budget per afdeling (diverse programma's).

Overig

IHP

Het Integraal Huisvestingplan Onderwijshuisvesting wordt jaarlijks geactualiseerd. Hierbij worden de nieuwste indexatiecijfers verwerkt evenals aanpassingen waar nodig in de tijdslijnen van de geplande projecten. Deze aanpassingen worden verwerkt in het 1ste concernbericht (zie de investeringsparagraaf). Voor de projecten die in 2025 staan opgenomen worden de projecten het 12e lokaal de Aanloop, klimaatimpuls Toermalijn en afwikkeling El Feth in het tweede kwartaal 2025 gevoteerd. Het exact benodigde bedrag voor de tijdelijke huisvesting in het BVG Gebouw is momenteel nog niet bekend. In het concernbericht worden deze kosten op basis van een inschatting verwerkt. Het exact benodigde bedrag zal in 2e kwartaal 2025 duidelijk zijn en meegenomen worden in het 2e concernbericht. Dit geldt ook voor de investering van de Grebbe. Hiervoor wordt momenteel onderzocht of deze investering door een doordecentralisatie gerealiseerd kan worden.

2.6 Sport, cultuur en recreatie

Beleidsdoelstellingen en activiteiten 2025: Wat gaan we doen?

Nr.	Doel/actie	Score	Toelichting
6.1	Bergen op Zoom heeft een toekomstbestendige sportinfrastructuur		
6.1.1	We implementeren de maatregelen die voortkomen uit de Businesscase Sport (Q1-Q4)	25%	
6.1.2	We zorgen ervoor dat sport en bewegen voor alle inwoners (een leven lang) zoveel mogelijk toegankelijk is (Q1-Q4)	25%	
6.1.3	Met het lokaal Sportakkoord leveren we een bijdrage aan de uitvoering van het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) (Q1-Q4)	25%	
6.1.4	Met de Brede Regeling Combinatiefuncties (BRC) leveren we een bijdrage aan de uitvoering van het GALA (Q1-Q4)	25%	
6.1.5	We herijken het uitvoerend sportbeleid op basis van de vastgestelde Pijlervisie (Q1-Q4)	25%	
6.2	Bergen op Zoom heeft een toekomstbestendige culturele infrastructuur		
6.2.1	Uitvoering businesscases CKB en Markiezenhof (Q1-Q4)	25%	BC CKB verloopt volgens de nieuwe planning. De projectleider is in februari gestart, en in de tweede helft van 2025 volgt een raadsvoorstel. BC Markiezenhof is afhankelijk van verdere besluitvorming.
6.2.2	We realiseren het (ver)bouwen van de bouwkoten en formaliseren de subsidierelatie met de bouwclubs (Q1-Q4)	50%	
6.2.3	We herijken het uitvoerend cultuurbeleid op basis van de vastgestelde pijlervisies (Q1-Q4)	25%	
6.2.4	We stimuleren cultuurdeelname en cultuureducatie via o.a. Gezond Actief Leven Akkoord (GALA) en cultuursubsidies (going concern) (Q1-Q4)	25%	
6.2.5	We zorgen ervoor dat de bibliotheek toegankelijk blijft voor alle inwoners (Q1-Q4)	25%	

Financiële bijstellingen

Verkoop perceel Beeklaan

€ 93.000 voordeel (INC)

Er is een perceel verkocht aan de Beeklaan wat, na invulling van de taakstelling vastgoed van € 212.000 (programma 1), leidt tot een boekwinst van € 93.000.

Jaarrekening resultaat 2024 West Brabant Archief (WBA)

€ 58.000 voordeel (INC)

De jaarrekening van het WBA sluit met een voordelig saldo.

Wijziging groot onderhoud Buitensport

€ 158.000 nadeel (STR)

In 2024 is er besloten tot een voorziening Groot Onderhoud Buitensport. Hierbij is rekening gehouden dat een gedeelte van de SPUK Sport ook in de voorziening wordt gedoteerd, omdat betaalde BTW op onderhoudskosten voor sportaccommodaties niet verrekenbaar is. Bij het opstellen van de begroting is wel rekening gehouden dat de onderhoudskosten niet meer ten laste van de exploitatie worden

gebracht, maar is de dotatie aan de voorziening van de SPUK gelden niet verwerkt. Dit wordt nu bij het 1e Concernbericht 2025 gecorrigeerd.

Subsidie Podiumkunsten

€ 61.000 nadeel (STR)

Bij de toekenning van de subsidie podiumkunsten in 2024 is de subsidie geïndexeerd. Het budget in 2024 was in de primitieve begroting niet geïndexeerd. Deze indexering had bij het concernbericht in 2024 aangevraagd moeten worden. Dit is toen niet gedaan, daarom wordt dit nu meegenomen in het eerste concernbericht van 2025.

Resterende mutaties (< €50.000)

- Bijstelling deelnemersbijdrage WBA 2025- gemeentelijk archief

€ 3.000 voordeel (INC)

Budgettaire neutrale mutaties

Subsidie Bibliotheek

In 2025 is extra subsidie toegekend voor de basistaken van de bibliotheek. Er loopt momenteel een onderzoek naar de verhouding 'basis'taken en 'plus'taken. Wij zijn van mening dat tenminste de basistaken van de bibliotheek beschikbaar moeten blijven (Wet stelsel openbare Bibliotheken), en onderzoeken eveneens dat de rol en functie van de bibliotheek in de samenleving groot is. Om te voldoen aan het huidige samenwerkingsconvenant is de extra subsidie van € 73.000 nodig. De dekking van deze extra subsidie te verwerken ten laste van de post onvoorzien (programma 1).

Toename bijdrage de Schelp

De bijdrage van € 75.000 aan het Sportbedrijf, in verband met de kosten om de verzakking te verhelpen rondom de Schelp, wordt gedekt vanuit de post onvoorzien. Deze incidentele middelen worden overgeheveld naar programma 6 Sport, Cultuur en Recreatie.

Taakstellingen

Taakstelling CKB

Op 21 november 2024 hebben wij u op de hoogte gebracht van het besluit om het CKB-traject niet voort te zetten als verzelfstandigingsproject. Daarbij is besloten de taakstelling voor het CKB te handhaven op minimaal €700.000. Momenteel wordt aan een raadsvoorstel gewerkt waarbij:

- cultuureducatieve activiteiten voor kinderen en jongeren tot 21 jaar de kern van het basisaanbod vormen;
- bekeken wordt welke maatschappelijke waarde andere activiteiten, zoals de dienstverlening aan volwassenen, leveren en of deze passend zijn om als CKB aan te blijven bieden;
- de functie leidend is en de huisvesting volgend (mogelijkheden tot optimalisatie);
- er oog is voor de samenhang tussen het aanbod voor jongeren en volwassenen, en voor samenwerking met partners zoals onderwijs en zorg.

De planning is om het raadsvoorstel in de raad van september aan u voor te leggen.

Taakstelling Markiezenhof

In de commissievergadering van 8 april 2025 is gesproken over de toekomst van het Markiezenhof. Toegezegd is dat voor de raad van juni een raadsvoorstel wordt aangeboden wat duidelijk maakt wat de voor- en nadelen zijn van wél en van níet verzelfstandigen van het Markiezenhof. Leidend daarbij is de financiële vormgeving van de twee varianten in relatie tot de taakstellingen.

Taakstelling BC Sport

De implementatie van de maatregelen die benodigd zijn om te komen tot een toekomstbestendig beheermodel voor de buitensportaccommodaties leiden tot een besparing omdat de gemeente minder

taken uitvoert of de financiële verantwoordelijkheid voor bepaalde kosten doorlegt naar de sportverenigingen. Dit willen we borgen in huurovereenkomsten. In de eerste vier maanden van 2025 hebben we alle buitensportverenigingen gesproken over de maatregelen. Alle input, kansen en zorgen die de verenigingen gedeeld hebben worden verwerkt en de conceptovereenkomsten worden geconcretiseerd. Het doel is om de huurovereenkomsten begin 2026 ondertekend te hebben en in te laten gaan per juli/ augustus 2026. Het rendement uit verduurzaming wordt dit jaar nog gerealiseerd. De conventionele installaties voor veldverlichting worden deze zomer vervangen door led.

De taakstelling restformatie (programma 1) wordt structureel gemeente breed ingevuld door een verlaging van het p-budget per afdeling (diverse programma's).

Overig

2024 Onderhoud infrastructuur veldverlichting buitensportaccommodaties

Voor 2024 stond de vervanging van de conventionele veldverlichting door ledverlichting voor de buitensportaccommodaties gepland. Deze werkzaamheden worden gecombineerd met installatieonderdelen, zoals onderhoud aan besturingskasten en bekabeling (groot onderhoud). Het aanbestedingsproces en ontwikkelingen in het subsidietraject hebben vertraging opgelopen. De werkzaamheden worden in 2025 verder opgepakt. De verwachting is dat in het 2e kwartaal wordt gestart en dat de werkzaamheden afgerond zijn in het 4e kwartaal 2025. Door het negatieve jaarresultaat 2024 hevelen we geen restantbudgetten over naar 2025. Mocht blijken dat dit niet volledig opgevangen kan worden binnen de begroting 2025, dan komen we hierop terug bij het 2^e Concernbericht.

2024 Groot onderhoud speelvoorzieningen

Groot onderhoud aan speelvoorziening 2024, zowel speelvoorzieningen als de valondergronden heeft langer geduurd dan was voorzien. Nadat de programmering voor het groot onderhoud speelvoorzieningen in beeld was, moest een Europese aanbesteding doorlopen worden. Vervolgens hadden we te maken met langere levertijden. Levering van speelvoorziening en valondergronden zijn nu voorzien in 2025. Door het negatieve jaarresultaat 2024 hevelen we geen restantbudgetten over naar 2025. Mocht blijken dat dit niet volledig opgevangen kan worden binnen de begroting 2025, dan komen we hierop terug bij het 2^e Concernbericht.

2024 Rijkscompensatiemiddelen Cultuur

De Rijksoverheid heeft tijdens corona financiële steunpakketten opgezet om lokale culturele voorzieningen te ondersteunen en in stand te houden. De raad heeft de totaal ontvangen middelen bestemd voor toekomstbestendige culturele voorzieningen (RVB21-0083). Binnen de kaders zoals door de raad vastgesteld wordt een voorstel voorbereid over de inzet van het resterende bedrag van de corona compensatiemiddelen voor de culturele sector. Deze inzet wordt gekoppeld aan de ambities uit de pijlervisie *Sociaal en Veilig* waar een voorstel voor wordt geschreven. De inzet van de resterende middelen worden opgenomen in het 2^e Concernbericht.

2.7 Wmo en Jeugd

Beleidsdoelstellingen en activiteiten 2025: Wat gaan we doen?

Nr.	Doel/actie	Score	Toelichting
7.1	De gemeente biedt de juiste zorg en ondersteuning aan haar inwoners		
7.1.1	We verbeteren de gemeentelijke toegang tot zorg en ondersteuning (Q1-Q4)	25%	
7.1.2	We stellen een woonzorgvisie op (Q1)	75%	
7.1.3	We werken aan uitvoeringsnota's op basis van de Pijlervisie Sociaal en Veilig (Q1-Q4)	50%	
7.2	Niemand mag buiten de boot vallen		
7.2.1	We voeren het plan van aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling uit (Q1-Q4)	50%	
7.2.2	We maken gebruik van het doorbraakfonds sociaal domein (Q1-Q4)	25%	
7.2.3	We voeren de alliantie (financieel) veilig ouder worden Brabantse-Wal uit (Q1-Q4)	25%	
7.2.4	We werken aan het Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming (Q1-Q4)	25%	Er is gewerkt aan de vorming van het regionale veiligheidsteam door uitwerking van de ontwikkelij netwerk van expertise, deze is in de besluitvorming van de GR GIA. Qua planning loopt het iets achter op de landelijke tijdlijn.
7.2.5	We ontwikkelen het Meldpunt crisiszorg (Q1-Q4)	50%	
7.2.6	We voeren het uitvoeringsprogramma Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang uit (Q1-Q4)	25%	
7.2.7	We werken aan een soepele overgang 18-/18+ (Q1-Q4)	50%	
7.2.8	We werken aan toekomstbestendigheid van de huisartsenzorg (Q1-Q4)	50%	
7.3	De menselijke maat staat centraal		
7.3.1	We werken met een omgekeerde verordening (een nieuwe manier van werken) (Q1-Q4)	25%	
7.3.2	We realiseren een tussenvoorziening voor de opvang van Oekraïners en de huisvesting van vergunninghouders (Q1-Q4)	25%	Er zijn criteria opgesteld voor de locatiekeuzes, waarover nog besluitvorming moet plaatsvinden in het college. De uitkomst hiervan wordt middels een raadsmededeling met de raad gedeeld. Hierna kunnen de definitieve locatiekeuzes worden gemaakt. De start van de (ver)bouw staat gepland in Q3, wat betekent dat realisatie in Q4 van dit jaar waarschijnlijk niet wordt gehaald. Om het proces te versnellen wordt naast (semi)permanente bouw ook gekeken naar tijdelijke/flexlocaties. Dit biedt ook meer mogelijkheden met het oog op de stikstofnormen.
7.3.3	We werken mee aan het realiseren van lokale asielopvang (Q1-Q4)	25%	
7.4	De zorg blijft betaalbaar		
7.4.1	We werken aan de transformatie van het sociaal domein (Q1-Q4)	25%	

7.4.2	We werken aan de doelstellingen vanuit het GALA-akkoord (Q1-Q4)	50%	
7.4.3	We werken aan het thema normaliseren (Q1-Q4)	25%	
7.4.4	We voeren het subsidiebeleid Doen wat Nodig is uit (Q1-Q4)	25%	

Financiële bijstellingen

Jeugdzorg

€ 1.000.000 nadeel (STR)

Het tekort op de kosten voor jeugdzorg is in 2024 verder toegenomen met ruim € 1 miljoen (op het totale budget van € 30 miljoen). Dit kwam door hogere kosten in het laatste deel van het jaar voor inzet van zwaardere en dure hoog complexe zorg en woonzorg. Ook is er hogere inzet geweest van zorg vanuit het Landelijke Transitie Arrangement (LTA). De gemeente heeft geen invloed op de inzet en de hoogte van deze over het algemeen dure jeugdzorgtrajecten. Ondanks dat de kosten voor jeugdzorg over het algemeen moeilijk te voorspellen zijn, is de verwachting dat deze toename van kosten zich ook in 2025 voort zal zetten. Het bedrag in de begroting 2025 voor jeugdzorg is gebaseerd op een gelijkblijvend aantal cliënten vanaf halverwege het jaar. Het te verwachten beeld is echter dat de kosten gedurende het jaar verder gaat toenemen. Op basis van de eerste maanden is het nog lastig om al een prognose voor heel 2025 te geven. In het 2^e concernbericht actualiseren we het beeld.

Transformatie

€ 950.000 nadeel (INC)

In de gemeente Bergen op Zoom stijgen, net als in andere gemeenten, de uitgaven in het sociaal domein. Hoewel het “financiële ravijnjaar” middels de middelen in de Voorjaarsnota 2025 van het kabinet met twee jaar is uitgesteld (tijdelijke middelen voor 2026 en 2027), blijft de noodzaak om voortvarend in te blijven zetten op maatregelen om de kosten te dempen. Doel is om de jeugdzorg en de maatschappelijke ondersteuning nu en in de toekomst beschikbaar, betekenisvol en betaalbaar te houden voor onze inwoners die dat echt nodig hebben. Dat doen we door in te zetten op gebiedsgericht werken (link [Radarrapport](#)), door het versterken van de sociale basis en in te zetten op de zelfredzaamheid van onze inwoners om zo een duurzaam sociaal domein in Bergen op Zoom te realiseren.

Voor de jaren tussen nu en 2028 is inzet op concrete maatregelen nodig, zoals de uitwerking van de Stevige Lokale Teams waarvan de 1^e per 1-1-2026 operationeel zal zijn en de andere vier per 1-1-2027. Het programma Transformatie Sociaal Domein (Uitvoeringsagenda Pijlervisie Sociaal en Veilig) vraagt al in 2025 maatregelen waarvoor incidentele middelen (€ 950.000) nodig zijn om structureel effect te bereiken. Zoals bijvoorbeeld het analyseren van lopende indicaties om de meest effectieve inzet te bepalen voor de korte en langere termijn, het samen met partners inzetten op indicatieloze dagbestedings-mogelijkheden en het met het samenwerkingsverband onderwijs inzetten op het collectief maken van geïndiceerde laagcomplexe jeugd(hulp) in het onderwijs.

Jeugdgezondheidszorg

€ 80.000 nadeel (INC)

De kosten voor Jeugdgezondheidszorg voor 2025 bedragen € 1.300.000, wat resulteert in een tekort van € 80.000. Dit tekort is ontstaan door een lagere indexering in onze begroting ten opzichte van de kostenontwikkeling bij Thuiszorg West Brabant en een stijging van het aantal kinderen. In 2025 wordt een nieuwe inkoopovereenkomst met Thuiszorg West Brabant opgesteld.

Resterende mutaties (< €50.000)

- Hogere kosten inspecties voor toezicht en handhaving Kinderopvang: **€ 13.000 nadeel (INC)**

Budgettair neutrale mutaties

De taakstelling restformatie (programma 1) wordt structureel gemeente breed ingevuld door een verlaging van het p-budget per afdeling (diverse programma's).

Overheveling Springgelden

Voor het invullen van een vacature Jeugdprofessional dient voor 2025, budgetneutraal, een bedrag van € 27.710 vanuit de Spring-gelden te worden overgeheveld.

Oekraïne budget

Vanuit het Rijk ontvangen we gelden voor de opvang van ontheemden. Deze vergoedingen vanuit het Rijk zijn naar beneden bijgesteld. We ramen de kosten en opbrengsten budgettair neutraal.

Taakstellingen

Bij de begrotingsvaststelling is besloten om de taakstelling op de subsidies voorliggend veld “Doen wat nodig is” niet meer als taakstelling op te nemen. Voor 2025 is er geen taakstelling voor 2026 en verder is een taakstelling besloten van € 1,5 miljoen welke is toegepast op heel programma 7.

Overig

We begroten de maatwerkvoorzieningen Wmo realistisch. Dit houdt in dat de begroting voor 2025 is gebaseerd op de prognose van de kosten van de geleverde zorg in het lopende jaar (2024) en dat we rekening houden met de indexering van de tarieven. Wanneer een inwoner in aanmerking komt voor een Wmo-voorziening, moet deze geleverd worden. Dit kan leiden tot afwijkingen ten opzichte van de begroting. Bij het 2de concernbericht wordt dit nader inzichtelijk gemaakt.

Wijzigingen taakvelden: Op 11 juli 2024 heeft het Rijk gewijzigde Taakvelden (lv3) voorschriften gepubliceerd. Niet al deze taakveld wijzigingen konden al verwerkt worden bij de opstelling van de begroting. Het betreft met name wijzigingen voor jeugd en Wmo. De wijzigingen zorgen ervoor dat er een verdere uitsplitsing van taakvelden plaatsvindt op deze onderdelen. Een aantal zorg diensten kopen we regionaal in, afstemming met de regiogemeenten is gezocht om te komen eenzelfde manier van het indelen van deze zorgkosten naar de nieuwe taakvelden. Met deze nieuwe voorschriften is geprobeerd om zo goed mogelijk onduidelijkheden in kostenverantwoording per taakveld weg te nemen. De verdere uitsplitsing in taakvelden draagt ook bij aan juiste informatievoorziening Hervormingsagenda Jeugd. De verdere uitsplitsing naar taakvelden is verwerkt in dit concernbericht. De verdeling is budgettair neutraal maar geeft wel een andere uitkomst per programmaonderdeel en de taakvelden.

2.8 Werk en inkomen

Beleidsdoelstellingen en activiteiten 2025: Wat gaan we doen?

Nr.	Doel/actie	Score	Toelichting
8.1	Alle inwoners doen mee		
8.1.1	We bevorderen werken en meedoen naar vermogen (Q1-Q4)	25%	
8.1.2	We intensiveren de ketensamenwerking tussen de GR ISD, WVS en het Werkplein (Q1-Q4)	25%	
8.2	Bestaanszekerheid van kwetsbare inwoners versterken		
8.2.1	We verbeteren de aanpak vroeg-signalering schulden (Q1-Q4)	25%	
8.2.2	We stellen een nieuw Beleidsplan Schuld-hulpverlening op (Q2)	25%	Door een toezegging in het debat rondom het rekenkamerrapport wordt de raadsmededeling in Q2 besproken, waarna de reacties worden verwerkt in het concept Plan SHV, dat in Q3 in het college wordt besproken en vervolgens door de raad wordt vastgesteld.
8.2.3	We geven vorm aan de aanpak armoede-verzachting (Q1 t/m Q4)	25%	Dit plan van aanpak is een adaptief document tot 2027.
8.2.4	We zetten de aanpak energiearmoede voort (Q1-Q4)	25%	

Financiële bijstellingen

Budgettaire neutrale mutaties

BUIG

In het najaar van 2024 is door het Rijk het voorlopig budget BUIG (het budget dat de gemeente vanuit het Rijk ontvangt voor het verstrekken van bijstandsuitkeringen) voor 2025 bekend gemaakt. Dit is € 35.021.000. Dit is hoger dan in de Begroting 2025 is opgenomen. Met dit 1e concernbericht wordt voorgesteld het voorlopig budget budgetneutraal te verwerken in de Begroting 2025.

De BUIG is een opneindregeling. Dit betekent dat wanneer inwoners in aanmerking komen voor een uitkering, dat deze verleend moet worden. Waar we de afgelopen jaren minder hebben uitgegeven dan we ontvingen van het Rijk. We verwachten in toekomstige jaren dat het te ontvangen Buig budget niet toereikend zal zijn voor de kosten, die we hebben voor deze uitkering. Voor 2025 verwachten we nog geen overschrijding.

Voor ieder programma geldt dat de taakstelling restformatie over alle programma's is ingevuld. Dit is een budget neutrale wijziging.

2.9 Milieu

Beleidsdoelstellingen en activiteiten 2025: Wat gaan we doen?

Nr.	Doel/actie	Score	Toelichting
9.1	Inwoners kunnen afval gescheiden aanbieden		
9.1.1	We optimaliseren de dienstverlening bij afvalinzameling	25%	
9.1.2	We maken afval scheiden ook mogelijk voor bewoners van hoogbouw	50%	
9.2	Inwoners leven in een gezonde leefomgeving		
9.2.1	We stellen lucht- en geurbeleid op	50%	
9.2.2	We borgen de bodemkwaliteit en actualiseren bodembeleid	25%	

Financiële bijstellingen

Budgettaire neutrale mutaties

Aanpassing Budget Energie Armoede 2025

In 2024 is een bedrag van € 105.000 voor energie-armoede minder uitgegeven dan geraamd. Voor 2025 is een nu nog totaalbedrag beschikbaar van € 1.505.000. Deze Rijksmiddelen worden in 2025 benut. Deze Sisa-regeling vanuit het Rijk eindigt 31 december 2025.

Voor ieder programma geldt dat de taakstelling restformatie over alle programma's is ingevuld. Dit is een budget neutrale wijziging.

De taakstelling restformatie (programma 1) wordt structureel gemeente breed ingevuld door een verlaging van het p-budget per afdeling (diverse programma's).

2.10 Volkshuisvesting, leefomgeving & stedelijke vernieuwing

Beleidsdoelstellingen en activiteiten 2025: Wat gaan we doen?

Nr.	Doel/actie	Score	Toelichting
10.1	De woningnood wordt verkleind door de bouw van 500 nieuwe woningen per jaar		
10.1.1	We geven prioriteit aan de uitvoering van de benoemde pilot projecten woningbouw (Q1-Q4)	50%	
10.1.2	We stellen capaciteit beschikbaar voor de zes focusprojecten met Stadlander (Q1-Q4)	25%	
10.1.3	We zetten in op stedelijke vernieuwing van de wijken Gageldonk- Oost en Warande (Q1-Q4)	0%	Dit project wordt opgestart in Q2 2025. De gemeente zorgt voor vernieuwing openbare ruimte i.s.m. Stadlander voor de stedelijke vernieuwing.
10.2	Er is een passend woningbestand, afgestemd op de vraag van de verschillende doelgroepen		
10.2.1	We maken een nieuw Volkshuisvesting-programma (Q1)	25%	
10.2.2	We werken verder aan de Woonzorgvisie (Q2)	25%	De woonzorgvisie wordt in regionaal verband opgesteld. Besluitvorming is in Q3 2025. De woonzorgvisie wordt onderdeel van het nieuwe volkshuisvestingsprogramma (zie 10.2.1).
10.2.3	We geven voorrang aan huisvesting voor senioren (Q1-Q4)	25%	
10.2.4	We werken regionaal aan themagerichte aanpak arbeidsmigranten (Q1-Q4)	10%	Vanuit de VNG is een pilot voor de regio West-Brabant opgezet, waarin middels een multidisciplinaire aanpak gewerkt wordt aan de verbetering van de positie van arbeidsmigranten. Onderdeel hiervan is huisvesting; deze wordt gemonitord vanuit de regionale woondeal.
10.2.5	We geven wederzijds uitvoering aan onze prestatieafspraken met Stadlander (Q1-Q4)	25%	
10.2.6	We helpen starters op de huizenmarkt op weg (Q1-Q4)	25%	
10.2.7	We geven invulling aan de uitbreidingsopgave voor de woonwagenstandplaatsen (Q3)	25%	
10.3	De gemeente geeft duidelijk aan welke ruimtelijke mogelijkheden er zijn per locatie		
10.3.1	We werken aan het opstellen van het omgevingsplan (Q1-Q4)	25%	
10.3.2	We verbeteren onze dienstverlening in de geest van de omgevingswet (Q1-Q4)	25%	
10.4	Iedereen kan zich (duurzaam) verplaatsen in onze gemeente en heeft voldoende parkeer-gelegenheid		
10.4.1	We ontwikkelen een integrale duurzame mobiliteitsaanpak (Q4)	25%	Adviesbureau RHDHV is bezig met het maken van de Nota Mobiliteit en Nota Parkeernormering. Deze begin 2025 gereed zijn. Prognose is dat deze eind 2025 ter besluitvorming voorligt.

Rentebaten startersleningen

€ 85.000 voordeel (STR)

We verwachten structurele rentebaten vanuit de startersleningen doordat kopers na drie jaar de lening dienen af te lossen en rente betalen. De aflossing blijft beschikbaar voor nieuwe startersleningen. De rentebetalingen zijn een vergoeding voor de rentekosten die de gemeente zelf heeft. Voorheen werden deze rentebaten ten gunste van de eigen financieringsmiddelen gebracht.

Opbrengst parkeren

€ 150.000 voordeel (STR)

We verwachten meer parkeeropbrengsten op basis van de opbrengsten vanuit 2024.

Opbrengst Ruimtelijke plannen

€ 115.000 voordeel (STR)

We verwachten meer personele lasten door te belasten als gevolg van af te sluiten anterieure overeenkomsten met derden.

Volkshuisvesting beheer woonwagens

€ 83.000 voordeel (INC)

In 2024 zijn verkopen van standplaatsen gestart welke in 2025 bij de notaris gepasseerd zijn. Deze opbrengsten worden in 2025 opgenomen. Daarnaast hebben we nog incidentele lasten als gevolg van de verkoop van standplaatsen en overdracht. Tevens dient de begrote huur standplaatsen te worden aangepast. Per saldo levert dit in 2025 nog een incidenteel voordeel op.

Budgettaire neutrale mutaties

Leges Omgevingsvergunningen

In 2025 verwachten we € 250.000 meeropbrengsten voor leges omgevingsvergunningen. Als gevolg van deze meeropbrengsten verwachten we dat de kosten voor inhuur derden, meer doorberekende kosten OMWB en benodigde aanpassing digitaal pakket programma "Leef vergunningverlening" met een zelfde bedrag toeneemt.

De taakstelling restformatie (programma 1) wordt structureel gemeente breed ingevuld door een verlaging van het p-budget per afdeling (diverse programma's).

Overig

2024 opstellen nieuwe nota Mobiliteit en nota Parkeernormering

Voor het opstellen van een nieuwe mobiliteitsaanpak en nota Parkeernormering is in 2024 € 50.000 beschikbaar gesteld. In 2024 is de meervoudige onderhandse aanbesteding doorlopen voor het contracteren van een marktpartij. Dit proces is in 2024 afgerond en in opdracht gegeven. Project loopt door in 2025. Door het negatieve jaarresultaat 2024 hevelen we geen restantbudgetten over naar 2025. Mocht blijken dat dit niet volledig opgevangen kan worden binnen de begroting 2025, dan komen we hierop terug bij het 2^e Concernbericht.

3 Paragrafen

3.1 Duurzaamheid

Beleidsdoelstellingen en activiteiten 2025: Wat gaan we doen?

Nr.	Doel/actie	Score	Toelichting
11.1	Bergen op Zoom is klimaatneutraal in 2050		
11.1.1	We verduurzamen de gebouwde omgeving	30%	
11.1.2	We werken aan de realisatie van de doelstellingen uit de Regionale energie-strategie 2.0	25%	
11.1.3	We stimuleren duurzame mobiliteit	50%	
11.2	Bergen op Zoom is waterrobuust en klimaatbestendig		
11.2.1	We voeren de Bergse Adaptatiestrategie uit	10%	In 2022 is de Bergse Adaptatie Strategie (BAS) opgesteld. Door een gebrek aan financiële middelen en personele capaciteit is de strategie nog niet vastgesteld. Afgelopen jaren zijn voorstellen gedaan om capaciteit beschikbaar te krijgen en extra middelen in te zetten. Dit laatste is helaas niet gehonoreerd. Zodra gewijzigd voorstel BAS bestuurlijk is vastgesteld, zal (gefaseerd) uitvoering worden gegeven aan deze strategie.
11.3	Bergen op Zoom wordt 100% circulair in 2050		
11.3.1	We verankeren circulariteit in het beleid	25%	
11.3.2	We reduceren de hoeveelheid restafval	25%	
11.4	Bergen op Zoom is natuurrijk		
11.4.1	We werken naar natuur inclusief als beleidsuitgangspunt	25%	
11.4.2	We koppelen het nieuwe groen-structuurplan aan het Landschapsontwikkelingsplan (LOP)	25%	
11.4.3	We stimuleren natuureducatie middels lokale samenwerkingen	25%	
11.5	Bergen op Zoom heeft een veilige, gezonde leefomgeving voor mens en dier		
11.5.1	Wij hanteren bodem en water als sturende begrippen voor ruimtelijke ontwikkelingen	50%	
11.5.2	We intensiveren de gemeente brede communicatie	50%	
11.5.3	We stimuleren lokale samenwerkingen bij verduurzaming	30%	

3.2 Dienstverlening

Beleidsdoelstellingen en activiteiten 2025: Wat gaan we doen?

Nr.	Doel/actie	Score	Toelichting
12.1	Het jaarlijkse actieplan is uitgevoerd		
12.1.1	We actualiseren kwaliteitsafspraken in het licht van onze dienstverleningsbeloften.	15%	We hebben in 2025 verder vervolg gegeven aan het actieplan 2024. Uitbreiding naar andere processen volgt vanaf Q2 bij de inrichting en implementatie van het nieuwe DMS/zaaksysteem.
12.1.2	We gebruiken de ervaringen van inwoners om onze dienstverlening te verbeteren	50%	
12.1.3	We bereiden de inrichting van ons nieuw DMS en inwonerportaal voor	25%	
12.1.4	We gaan reisdocumenten thuisbezorgen	100%	
12.2	We gedragen ons naar de kernwaarden en beloften voor dienstverlening		
12.2.1	We bieden opleidingen en training aan medewerkers	25%	
12.3	We zijn duidelijk zichtbaar voor inwoners		
12.3.1	We geven met partners verder vorm aan wijkgericht werken	25%	
12.3.2	We nemen deel aan pop up spreekuren	25%	
12.4	We zorgen voor voldoende uitvoeringskracht		
12.4.1	We werken integraal samen om de dienstverlening aan inwoners te verbeteren	25%	

3.3 Bedrijfsvoering

Beleidsdoelstellingen en activiteiten 2025: Wat gaan we doen?

Nr.	Doel/actie	Score	Toelichting
13.1	De organisatie moet kunnen inspelen op veranderingen		
13.1.1	We geven uitvoering aan het organisatie-ontwikkelingsplan 'Bergen in Beweging'	25%	
13.1.2	Onze uitvoeringskracht is op orde	10%	Door de krapte op de arbeidsmarkt lukt het (nog) niet om alle vacatureruimte op te vullen. Met name specifieke functies vragen om meer specifieke aandacht.
13.2	De bedrijfsvoering is in control		
13.2.1	We zorgen voor een rechtmatigheids-verantwoording en blijven binnen de door de raad vastgestelde toleranties.	25%	
13.2.2	We vervangen applicaties die niet meer onderhouden worden of waar contracten van aflopen en implementeren een applicatie voor proces- en risico-management.	25%	
13.2.3.	We voeren achterstallig onderhoud binnen het stadskantoor uit.	25%	

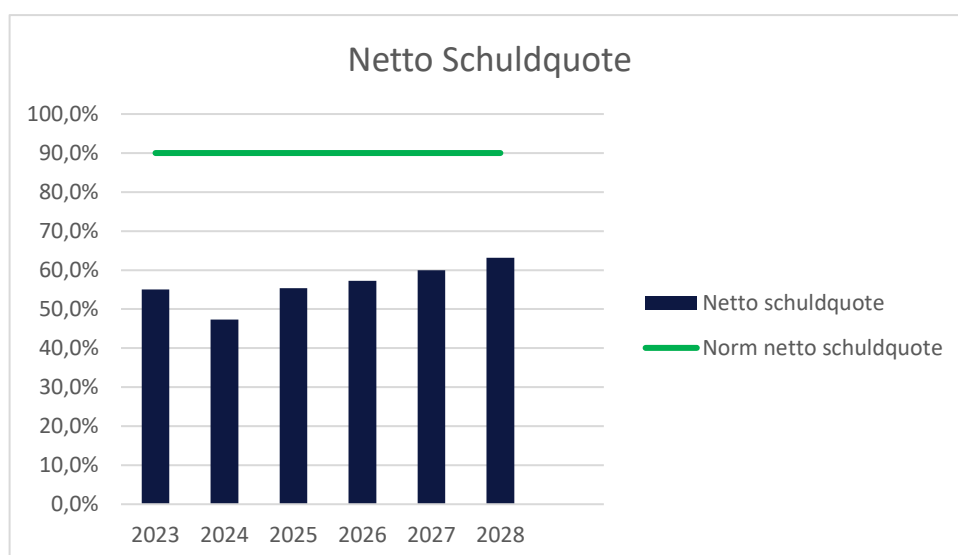
3.4 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Financiële kengetallen

Besloten is om de stresstest zoals deze eerder aan de auditcommissie en gemeenteraad werd gegeven na elk P&C-document in het vervolg in de P&C-documenten zelf op te nemen. In dit 1^e concernbericht lichten we de verschillen toe in de kengetallen ten opzichte van de jaarrekening 2024 en kijken we vooruit naar de effecten vanaf 2025.

Netto schuldquote

Bedragen *1 miljoen	R 2023	R 2024	1eCB 2025	B 2026	B 2027	B 2028
A Netto schulden	€ 166,20	€ 160,70	€ 172,30	€ 178,30	€ 186,80	€ 196,60
B Totaal baten begroting	€ 301,90	€ 339,80	€ 311,40	€ 311,40	€ 311,40	€ 311,40
Netto schuldquote (=A/B)*100%	55,1%	47,3%	55,3%	57,3%	60,0%	63,1%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	60,2%	46,8%	54,8%	56,8%	59,5%	62,6%

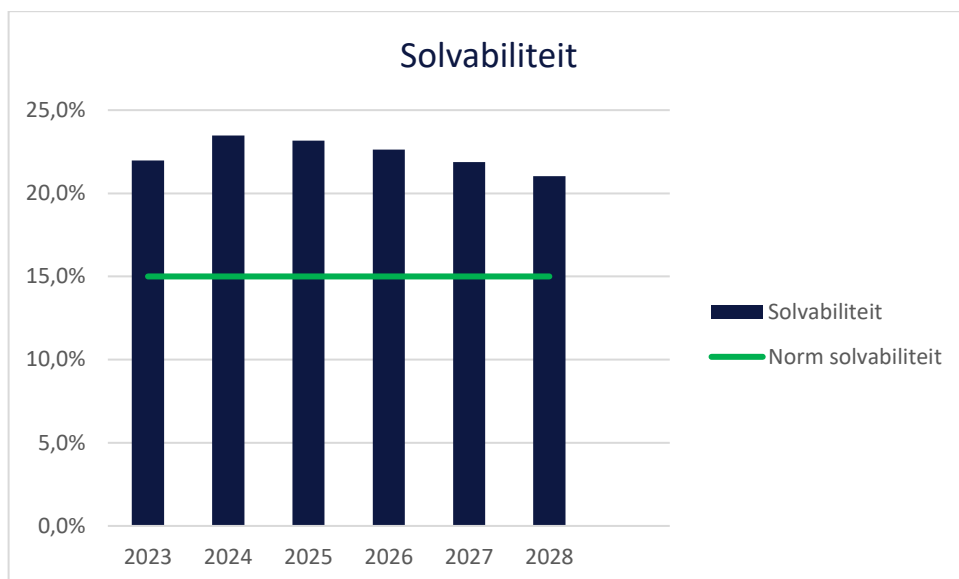

De schuld, die in 2024 opnieuw terugliep, loopt naar verwachting in 2025 op naar circa €172 mln. De voornaamste oorzaak zijn de investeringen die groter zijn dan de afschrijvingen. Een andere oorzaak van de te verwachten stijging van de schuld betreft de verwachte mutatie op de overige vorderingen en schulden. Bijvoorbeeld reeds ontvangen subsidies die in 2025 besteed worden.

Ook de negatieve geraamde jaarrekeningsaldo van 2026 t/m 2028 dragen bij aan het oplopen van de schuld. Het valt te verwachten dat deze uiteindelijk lager zullen uitvallen (omdat we naar een sluitende begroting toewerken).

Solvabiliteit

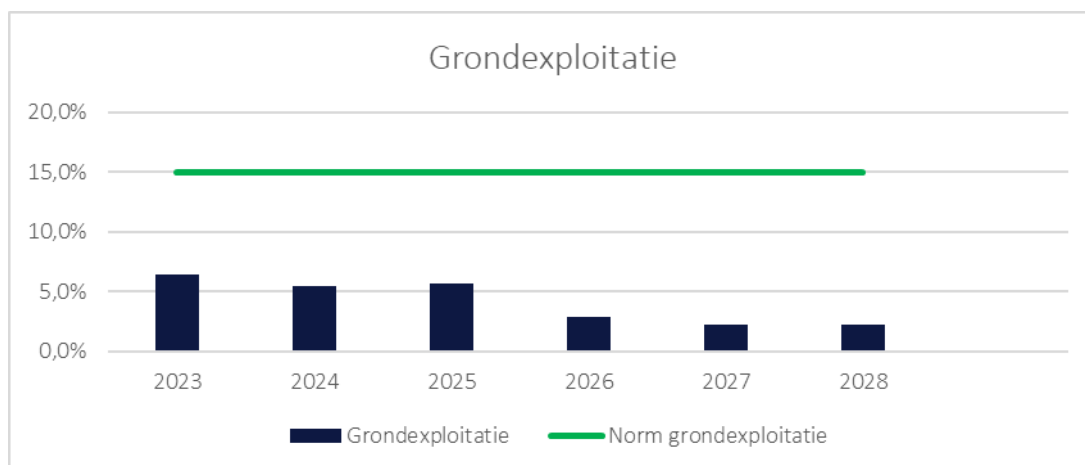
Bedragen *1 miljoen	R 2023	R 2024	1eCB 2025	B 2026	B 2027	B 2028
A Eigen vermogen	€ 75,10	€ 82,40	€ 81,30	€ 79,40	€ 76,80	€ 73,80
B Balanstotaal	€ 341,80	€ 351,00	€ 351,00	€ 351,00	€ 351,00	€ 351,00
Solvabiliteit (=A/B)*100%	22,0%	23,5%	23,2%	22,6%	21,9%	21,0%

Net zoals de schuldquote is ook de ratio van de solvabiliteit verbeterd in 2024. Vanaf 2025 wordt een lichte daling verwacht. Die wordt voornamelijk veroorzaakt door de geraamde negatieve begrotingsaldi waarin de uitkomsten van dit concernbericht zijn verwerkt. Net zoals bij de schuldquote valt ook hier te verwachten dat deze negatieve saldi (vanaf 2026) uiteindelijk positiever uitvallen, omdat in deze berekening nog geen rekening is gehouden met het sluitend maken van de (meerjaren)begroting.

Grondexploitatie

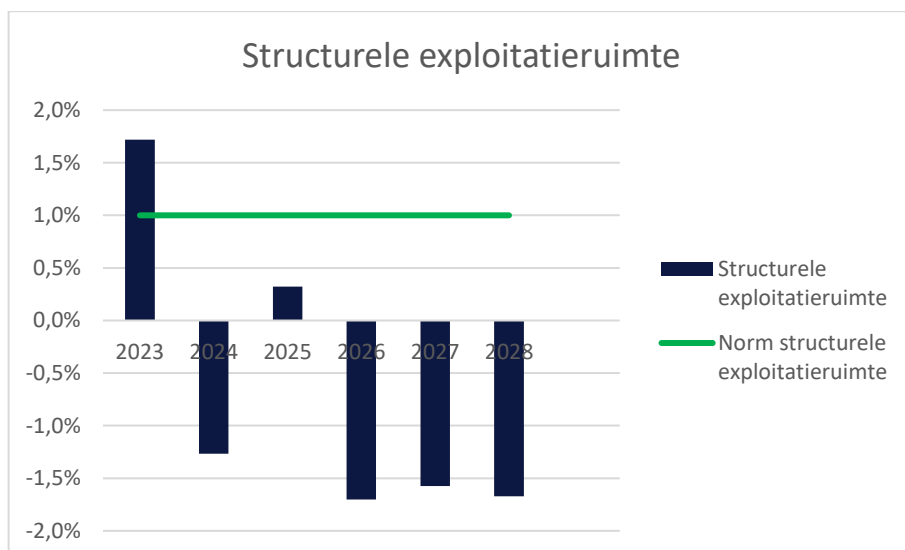
Bedragen *1 miljoen		R 2023	R 2024	1eCB 2025	B 2026	B 2027	B 2028
A	Totaal van alle bouwgronden (wel of niet in exploitatie)	€ 19,20	€ 18,00	€ 17,70	€ 8,90	€ 6,90	€ 6,90
B	Totaal baten begroting	€ 301,90	€ 339,80	€ 311,40	€ 311,40	€ 311,40	€ 311,40
Grondexploitatie $(=(A/B)*100\%)$		6,4%	5,4%	5,7%	2,9%	2,2%	2,2%

Dit kengetal daalt de komende jaren verder. Hierbij is echter geen rekening gehouden met nieuwe, nog vast te stellen grondexploitaties. Het is dus zeer aannemelijk dat dit percentage oploopt de komende jaren, met name uit de plannen gerelateerd aan de woningbouwversnelling.

Structurele exploitatieruimte

Bedragen *1 miljoen		R 2023	R 2024	1eCB 2025	B 2026	B 2027	B 2028
A	Structurele baten -/- structurele lasten	€ 5,40	€ -4,30	€ 1,00	€ -5,30	€ -4,90	€ -5,20
B	Totaal baten begroting	€ 314,30	€ 339,80	€ 311,40	€ 311,40	€ 311,40	€ 311,40
Structurele exploitatieruimte $(=(A/B)*100\%)$		1,7%	-1,3%	0,3%	-1,7%	-1,6%	-1,7%

Dit kengetal ontwikkelt zich min of meer in lijn met de solvabiliteit. De voorziene negatieve begrotings-saldi in 2026, 2027 en 2028 - als gevolg van de korting van het Rijk op de algemene uitkering inclusief de saldi van dit concernbericht - zorgen voor een negatieve ratio.

Belastingcapaciteit

Dit kengetal is niet opnieuw berekend in het 1^e concernbericht 2025. We berekenen deze voor 2025 weer bij de Jaarstukken 2025.

4 Investeringsen

Kredieten

In oktober van vorig jaar heeft de raad de nota Investeren en afschrijven vastgesteld. In deze geactualiseerde nota zijn een aantal mutaties doorgevoerd die voor het vaststellen van de kredieten bij het concernbericht van belang zijn:

- Het investeringsbudget wordt verlaagd met het onrendabele deel van een investering
Een krediet kan dus uit een rendabel deel en een onrendabel deel bestaan. Dekking van het rendabele deel kan bijvoorbeeld komen uit lagere energiekosten
- Verandering/mutaties van kredieten die beschikbaar worden gesteld, zowel het opvoeren van kredieten die in een later jaar stonden gepland als de hoogte van het krediet, is toegestaan. Uitgangspunt is wel dat de hoogte van het investeringsbudget in het lopende jaar niet wordt overschreden.

Aan deze twee punten zal in de toelichting op de kredieten in dit concernbericht extra aandacht worden gegeven. Kredieten die conform het uitvoeringsplan zijn, zoals door de raad vastgesteld bij de Begroting 2025, zullen niet nader worden toegelicht. Dit betreft een administratief technische handeling en betreft geen heroverwegingsmoment. Ook voor de kredieten die voldoen aan de twee punten hierboven genoemd is het beschikbaar stellen van het krediet geen heroverwegingsmoment. Deze worden wel toegelicht.

Er wordt gevraagd om in 2025 de volgende kredieten beschikbaar te stellen.

Beschikbaar te stellen kredieten nog te formaliseren	2025	2026
Bedrijfsvoering en bedrijfsmiddelen		
Inrichting stadskantoor	€ 40.000	
Inrichting Markiezenhof	€ 50.000	
Mobile devices	€ 387.000	
Restauratie carillon Martinuskerk	€ 70.000	
<i>Subtotaal</i>	€ 547.000	€ -
Vastgoed		
Verduurzaming Florastraat (netto krediet)	€ 431.000	
<i>Subtotaal</i>	€ 431.000	€ -
Openbare ruimte		
Vervangen openbare verlichting 2025	€ 458.000	€ 0
Vervangen openbare verlichting Gageldonk / Scheldebalkon	€ 47.000	€ 0
Scheldebalkon wegen	€ 93.000	€ 0
Kademuren Noord- en Zuidzijde Haven	€ 500.000	€ 0
Omvormingen groen 2025	€ 430.000	€ 0
Parkeergarage Grote Markt	€ 30.000	€ 0
Vijverberg vijvers (verharding)	€ 150.000	€ 25.000
Vijverberg vijvers (groen)	€ 125.000	€ 0
<i>Subtotaal</i>	€ 1.833.000	€ 25.000
Riolering		
Kromstraat	€ 60.000	€ 0
Nieuwe Molenweg	€ 350.000	€ 0
Schoolstraat	€ 50.000	€ 0
Stamriool	€ 4.200.000	€ 3.200.000
Wagenpleintje	€ 400.000	€ 0
Vijverberg vij 7vers	€ 620.000	€ 325.000
<i>Subtotaal</i>	€ 5.680.000	€ 3.525.000

IHP

El Feth (afronding)	€ 103.200	€ 0
Toermalijn	€ 281.000	€ 0
Zeeridder/Palet/Aanloop	€ 599.000	€ 0
Tijdelijke huisvesting basisscholen	€ 1.000.000	€ 2.500.000
Marco Polo	€ 23.000	€ 208.000
Santa Maria	€ 50.000	€ 550.000
<i>Subtotaal</i>	€ 2.056.200	€ 3.358.000

Toelichting op beschikbaar te stellen kredieten

Uitvoeringsplan bedrijfsvoering

Inrichting Markiezenhof

De werk- en vergaderplekken van het Markiezenhof zijn 20 jaar oud en zijn niet meer ARBO-conform. Bedragen en modellen van het meubilair zijn conform gemeentelijke inkoop en conform de vervanging die in het stadskantoor heeft plaatsgevonden. Het gaat in totaal om 18 werkplekken, 2 vergadertafels met stoelen en de vervanging van de kitchenette. Dit krediet is niet opgenomen in het Uitvoeringsplan 2025. In de nota investeren en afschrijven is opgenomen dat een nieuw krediet opgevoerd mag worden als er investeren naar latere jaren verschuiven. Binnen het totaal van bedrijfsvoering/vastgoed/openbare ruimte is na opvoering van deze investering nog € 867.000 beschikbaar.

Uitvoeringsplan Vastgoed

Verduurzaming Florastraat

Het totale krediet voor het verduurzamen van de Florastraat bedraagt € 920.200. De BTW op deze investering ontvangen wij terug via de SPUK BTW. Resteert nog een investering exclusief BTW van € 761.000. Hiervan is € 330.000 een rendabele investering. Door het isoleren van het dak en de gevels en het plaatsen van zonnepanelen nemen de energiekosten af. Het onrendabele deel van deze investering € 431.000 komt ten laste van het investeringsbudget 2025. Dit is minder dan opgenomen in het uitvoeringsplan. Hierin was nog uitgegaan van een investering van € 585.000.

Uitvoeringsplan riolering

Nieuwe Molenweg en Stamriool

Recent is de raad reeds geïnformeerd over twee aanpassing van het Uitvoeringsplan riolering (raads-informatiebrieven U25-000562 en U25-000389). De beschikbaar te stellen kredieten zijn voor beide investeringen nu hoger dan eerder opgenomen in het uitvoeringsplan. Dekking van de hogere kapitaallasten kan plaatsvinden vanuit de voorziening riolering.

IHP

Tijdelijke huisvesting basisscholen

De komende jaren moeten er een aantal basisscholen gereconstrueerd worden. Hiervoor is tijdelijke huisvesting nodig. Het vm BVG-gebouw op Plein 13 wordt nu geschikt gemaakt voor deze tijdelijke huisvesting. De komende jaren kan het gebouw goed worden ingezet voor tijdelijke huisvesting. Het alternatief om gedurende de verbouwing gebruik te maken van noodunits voor alle drie de scholen is gezien de hoge kosten die hiermee zijn gemoeid en het ontbreken aan geschikte locaties voor plaatsen van noodunits niet mogelijk.

Doordat er een aantal kredieten vanuit het IHP zijn doorgeschoven naar 2026 en later blijft het totale investeringsvolume voor 2025 (€ 3.585.000) lager dan vastgesteld in het uitvoeringsplan bij de Begroting (€ 4.251.000).

Ophogen reeds eerder verstrekte kredieten

Project Verduurzaming berekening sportpark Rozenoord (+€180.000)

Voor de berekening van het sportpark Rozenoord is in 2024 een krediet beschikbaar gesteld van €150.000. Dit betreft de netto bijdrage van gemeente Bergen op Zoom aan dit project. De bruto-investering van dit project bedraagt € 330.000. De aanvullende financiële bijdragen ad € 180.000 op dit project komen van Brabant Water € 50.000 en van Provincie Noord Brabant € 130.000. De begrote uitgaven en begrote ontvangsten zullen met € 180.000 worden verhoogd op het beschikbare investeringskrediet

Verhoging kredieten Gageldonk West (+ € 141.800)

Gemeente Bergen op Zoom en woningcorporatie Stadlander hebben in het kader van het meerjarig ontwikkelingsprogramma stedelijke vernieuwing in 2011 een Wijkontwikkelingsplan voor Gageldonk West opgesteld.

Eind vorig jaar is Stadlander gestart met de herontwikkeling van de locatie aan Gentiaanstraat op de locatie waar AK Markt was gevestigd. Dit project kon pas starten na verplaatsing van de supermarkt naar het Piusplein. De woningbouw op deze locatie nadert haar voltooiing, waarna gemeente weer aan zet is voor de herontwikkeling van de omliggende openbare ruimte. De extra kosten hiervoor ad € 141.800 worden gedekt door een bijdrage vanuit ISV en Stadlander.

Actualisatie Uitvoeringsplan 2025-2028

Vastgoed

Herschikken/bemeteren NUTS voorzieningen sportparken

Geplande investering van € 200.000 in 2025 wordt verdeeld naar € 100.000 in 2025 en € 100.000 in 2026.

Openbare ruimte

Als gevolg van onvoldoende personele capaciteit in engineering bij stakeholders (nutsbedrijven) en in vakbekwaam personeel bij aannemers is het ieder jaar lastig om het gewenste en geprogrammeerde werk uit te voeren. Vanuit de programmering van 2025 zullen de volgende werken verschuiven in planning:

- Jankenberg verschuift van 2025 naar 2026. Project is in voorbereiding, verwachte uitvoering 2026 na realisatie van nieuwbouw woningen.
- Kromstraat en Rivierenbuurt 1 verschuiven van 2025 en 2026, dit in verband met engineer-capaciteit bij nutspartijen.

Uitvoeringsplan riolering

Nieuwe Molenweg en Stamriool

Recent is de raad reeds geïnformeerd over twee aanpassing van het Uitvoeringsplan riolering (raads-informatiebrieven U25-000562 en U25-000389). Dit betreft een aanpassing in de programmering voor het project Nieuwe Molenweg (verhoging van € 1.070.000 tot € 2.300.000) en voor het project stamriool (verhoging van € 6 miljoen tot € 8,4miljoen).

De Kuil

Nu Gageldonk West haar voltooiing nadert is wederom een ander groot project aanstaande, het gaat om project De Kuil, opgenomen in de programmering in de jaren 2028 t/m 2032, met een

voorbereidingskrediet in 2027. Omdat dit project de nodige voorbereiding vergt, waaronder het opstellen van een masterplan riolering, is het verzoek om een deel van het voorbereidingskrediet uit 2027 te vervroegen naar 2025 voor een bedrag van € 150.000.

Vijverberg vijvers

Project Vijverberg is recent aanbesteed en uitvoering hiervan gaat binnenkort starten. Recent is de vraag gesteld, met het oog op een toekomstig werk aan Hazelaar in Bergen op Zoom, gepland in uitvoering in 2029, om een deel hiervan te nemen in het werk van Vijverberg vijvers. De totale bijdrage hiervan wordt ingeschat op € 320.000,-.

Het totaal van de projecten op project De Kuil en Vijverberg vijvers (€ 470.000) kan ingevuld worden in de programmering van het Uitvoeringsplan door een vertraging in het project Jankenberg € 240.000 (herontwikkeling), en Muziekbuit € 230.000 (in- en externe capaciteit).

IHP

In overleg met de schoolbesturen zijn een aantal kredieten doorgeschoven, waaronder de Montessori school. Hierdoor komt het investeringsvolume voor 2025 lager uit dan opgenomen in het IHP bij de Begroting 2025.

Voor 2025 geeft het dan voor het Uitvoeringsplan het volgende beeld:

Uitvoeringsplan 2025	
TOTAAL bedragen * € 1.000	2025
Investeringsbudget 2025 beschikbaar gesteld bij begroting	
Bedrijfsvoering/-middelen	638
Vastgoed	3.005
Openbare ruimte	6.546
Totaal beschikbaar	10.189
Beschikbaar gesteld t/m 1e Concernbericht 2025	
Bedrijfsvoering/-middelen	-547
Vastgoed	-631
Openbare Ruimte	-4.278
	4.733
<u>Nog beschikbaar te stellen 2025 obv Uitvoeringsplan</u>	
Bedrijfsvoering/-middelen	-141
Vastgoed	-1.945
Openbare Ruimte	-1.780
Nog beschikbaar investeringsbudget 2025	867
Investeringsbudget Riolering	
Budget Begroting 2025	9.651
Beschikbaar gesteld t/m 1e Concernbericht 2025	-6.258
Nog beschikbaar te stellen 2025 obv Uitvoeringsplan	-4.702
Overschrijding investeringsbudget 2025	-1.309
Investeringsbudget IHP	
Budget begroting 2025	4.251
Beschikbaar gesteld t/m 1e Concernbericht 2025	-2.056
Nog beschikbaar te stellen in 2025	-1.529
Ruimte investeringsbudget 2025	666

Het geactualiseerde uitvoeringsplan voor 2025 laat zien dat voor de onderdelen bedrijfsvoerings/middelen, vastgoed en openbare ruimte het gewenste investeringsbudget nu € 867.000 lager uitkomt dan bij de begroting. Dit komt met name vanwege het doorschuiven van kredieten in de openbare ruimte.

Het investeringsbudget riolering is nu hoger dan bij de begroting 2025. Dit komt met name doordat het naar voren halen van investeringsvolumes bij Nieuwe Molenweg en het stamriool. Hierover is de raad reeds geïnformeerd en de hogere kosten kunnen opgevangen worden binnen de voorziening riolering.

Vanwege het doorschuiven van kredieten komt het investeringsvolume voor IHP in 2025 lager uit.

5 Voortgang ontwikkelingen sociaal & veilig 2025

Deze rapportage is opgesteld op basis van het verzoek van u als gemeenteraad om te rapporteren over de voortgang en ontwikkelingen binnen het sociaal domein. Dit gebeurt volgens het ritme van de reguliere planning en control cyclus, aan de hand van de hoofdthema's binnen de Pijlervisie Sociaal en Veilig. De rapportage kan gezien worden als een aanvulling op de informatie over de programma's 2, 5, 6, 7 en 8 in het 1^e concernbericht. Omdat de Pijlervisie Sociaal en Veilig halverwege 2024 door u als gemeenteraad is vastgesteld, is dit het eerste moment om hierover te rapporteren in 2025. Het gaat hier nadrukkelijk om een groeimodel, waarbij de Pijlervisie en de doelstellingen in de reguliere P&C documenten nu nog niet geheel op elkaar aansluiten. Voor de uitvoering van de Pijlervisie is in november 2024 een concrete uitvoeringsagenda Pijlervisie Sociaal & Veilig opgesteld.

We rapporteren aan de hand van de thema's Meedoen, Ontwikkelen, Gezond Leven Makkelijk Maken, een Veilige Stad en over de Transformatie sociaal domein. In deze rapportage lichten we de meest in het oog springende onderdelen toe van de uitvoering en de belangrijkste ontwikkelingen van de afgelopen periode.

Transformatie Sociaal Domein

Het gaat hier om de uitvoering van de transformatieopgave in het sociaal domein. Waaronder de inrichting van stevige lokale teams en het opzetten van wijkgerichte dagbesteding.

Belangrijkste ontwikkelingen

Versterken sociale basis

Eind oktober 2024 heeft het college van B&W besloten om gericht de sociale basis verder te versterken. Er is gekozen voor een gebiedsgerichte aanpak door middel van Stevige Lokale Teams. Daarnaast wordt ingezet op dagbesteding als algemene, vrij toegankelijke voorziening. Hiermee geven we richting aan de verandering in het sociaal domein die er primair op is gericht dicht bij de leefwereld van onze inwoners te komen en geïndiceerde zorg te vervangen door algemene voorzieningen. Op basis van deze besluitvorming is vanaf eind 2024 een start gemaakt met de uitvoering.

Bouwen aan Stevig Lokaal Team

Er is een zogenaamd bouwteam opgericht dat de totstandkoming van het eerste Stevige Lokale Team (SLT) voorbereidt samen met externe partners. Dit eerste SLT dat operationeel wordt vanaf januari 2026 bedient de inwoners in het gebied Oude Stad (Centrum, Havenkwartier, Vestingsgronden-Noord, Vestingsgronden-Zuid, Het Fort, Zeekant, Het Glacis).

Meedoen

Onder dit thema verstaan we kort gezegd het bevorderen van participatie, werken en sociaal contact voor alle inwoners.

Belangrijkste ontwikkelingen

Uitvoering actieplan armoedeverzachting: samen werken aan energiearmoede

In Bergen op Zoom-Oost dragen bijstandsgerechtigden en statushouders bij aan de verduurzaming van 600 woningen. Deze samenwerking met Duurzaamheid heeft drie doelen: het verbeteren van de energie-efficiëntie, het signaleren van energiearmoede en het creëren van werkervaring voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Sinds eind januari is de eerste hulpfixer van de WVS aan de slag, en inmiddels zijn vier kandidaten uit de Participatiewet betrokken, waaronder twee statushouders en twee kandidaten via de Wet Banenafspraken, van wie één via het UWV.

Sport en bewegen

We willen dat alle inwoners toegang hebben tot het sport en beweegaanbod in of nabij onze gemeente. Daarom zijn wij aangesloten bij het loket Uniek Sporten. In deze regionale samenwerking werken we met meerdere gemeente samen aan een passende sportinfrastructuur voor mensen met een beperking met als doel hen blijvend in beweging te brengen. De overeenkomst is onlangs herzien en verlengd voor een periode van twee jaar.

In 2024 is de nieuwe opdracht voor de Fitfabriek vastgesteld. De Pijlervisie Sociaal & Veilig vormt de basis voor de kaders in de opdracht. Met deze opdracht willen we meer sturen op de effecten van sport en bewegen maar ook op het verhogen van de sportdeelname en het beweeggedrag.

Toegankelijkheid

We willen dat iedereen in Bergen op Zoom dezelfde kansen en mogelijkheden heeft, ongeacht achtergrond, leeftijd, geslacht, opleidingsniveau, inkomen, godsdienst, seksuele voorkeur, en ongeacht ze een ziekte of beperking hebben (Pijlervisie Sociaal & Veilig). We formuleren een Lokale Inclusie Agenda (LIA) waarbij er wordt gewerkt aan de fysieke, sociale en digitale toegankelijkheid voor onze inwoners. Integraal samenwerken staat hierin centraal, zowel intern als extern. Een belangrijke samenwerkingspartner is de Stichting Toegankelijk Bergen op Zoom. Vanuit verschillende gemeentelijke onderdelen (Openbare Ruimte, Mobiliteit en Maatschappelijke Ontwikkeling) communiceren wij met deze Stichting over (voorgenomen) ontwikkelingen en het samen oplossen van eventuele klachten of discussiepunten over de toegankelijkheid.

Ontwikkelen

Hier gaat het onder andere over stimuleren van onderwijskansen, talentontwikkeling en soepele overgangen van jeugd naar volwassenheid.

Belangrijkste ontwikkelingen

Het Onderwijskansenbeleid

De gemeente Bergen op Zoom heeft als wettelijke taak het aanpakken van onderwijsachterstanden/ het bevorderen van gelijke kansen voor alle kinderen, ongeacht hun startpositie. Gemeenten ondersteunen hierbij de voorschoolse educatie en het primair onderwijs. De gemeente ontvangt hiervoor jaarlijks een specifieke uitkering vanuit het rijk. Het college van B&W van Bergen op Zoom heeft hiertoe het Onderwijskansenplan 2024-2026 vastgesteld, op basis waarvan het onderwijskansenbeleid in Bergen op Zoom wordt uitgevoerd.

Gelijke kansen Alliantie

De gemeente Bergen op Zoom werkt sinds 2018 samen met het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) binnen de Gelijke Kansen Alliantie. Op initiatief van de gemeente is met de subsidie die vanuit het Rijk beschikbaar is gesteld het project onderwijsambassadeurs gestart. Met ingang van 1 juli 2025 start een nieuwe subsidieperiode van 2 jaar. Er is een aanvraag ingediend om meer professionele ondersteuning te krijgen t.b.v. het Leesfeest in het Huis van de Wijk in Gageldonk West. Een tweede doel in de aanvraag is het uitbreiden van de ondersteuning van de VoorleesExpress en het opstarten van het initiatief DoorleesExpress. Hiermee wordt een nieuwe doelgroep met oudere basisschoolleerlingen en hun ouders bereikt.

Lezen op Recept

Het initiatief Lezen op Recept wordt uitgebreid naar het tweede consultatiebureau. Met de uitbreiding worden in de gemeente alle ouders van kinderen die bij het consultatiebureau komen, bereikt. Tijdens

de bezoeken aan het consultatiebureau worden ouders meegenomen in hun belangrijke rol bij de taalontwikkeling van het kind waarbij praten, spelen en voorlezen van belang zijn. Daarnaast is er aandacht voor mogelijke laaggeletterdheid en het verwijzen naar taalinitiatieven voor de ouders en krijgen de ouders 6 x een voorleesboek en de bon voor het BoekStartkoffertje mee. Het traject wordt bekostigd door de gemeente Bergen op Zoom vanuit het onderwijskansenbeleid.

Gemeentelijke Gezinsaanpak Geletterdheid

Vanaf 2025 nemen gemeenten de regie in de Gezinsaanpak Geletterdheid, een onderdeel van de aanpak Laaggeletterdheid. Dit vereist een goed gecoördineerde samenwerking tussen verschillende partners. Ter voorbereiding hebben we in 2023/2024 deelgenomen aan een landelijke pilot van Stichting Lezen en Schrijven, met als doel onze samenwerking met diverse ketenpartners te versterken. Een van de eerste resultaten is de uitbreiding van het Taalnetwerk met partners uit de kinderopvang. Daarnaast is er een projectgroep gevormd die alle leesbevorderings- en taalinitiatieven inzichtelijk gaat maken op een website, gepresenteerd in de vorm van een praatplaat. Professionals kunnen deze praatplaat gebruiken in gesprekken met ouders. Ook is er een verbinding gelegd tussen de werkgroep Voor- en Vroegschoolse Educatie en Laaggeletterdheid door het ontwikkelen van een visie op partnerschap met ouders. Dankzij deze voorbereidingen kan de gemeente Bergen op Zoom vanaf 2026 effectief de regieverbinderende rol in de Gezinsaanpak succesvol coördineren.

Direct Duidelijke Deal

De gemeente Bergen op Zoom wil duidelijke communicatie voor alle inwoners bevorderen. Dit is het doel van de Direct Duidelijke Deal. De gemeente herschrijft brieven en website-teksten in begrijpelijke taal, vooral voor mensen die moeite hebben met de Nederlandse taal. Inwoners kunnen aangeven wanneer zij teksten niet begrijpen, en de gemeente zal deze teksten testen op begrijpelijkheid. De deal is onderdeel van het bestuursakkoord en werd aanbevolen door de actie "Huh? Wat bedoelt u?" uit 2023.

Extra WEB-budget 2025

Vanuit het Rijk zijn eenmalige middelen beschikbaar gesteld (extra WEB-budget 2025) via centrumgemeente Breda voor taalles aan Oekraïners en arbeidsmigranten. In het eerste kwartaal heeft centrumgemeente Breda gemeenten die Oekraïners opvangen opgeroepen om gebruik te maken van dit aanbod. Gemeente Bergen op Zoom heeft aangegeven hiervan gebruik te willen maken. 65 Oekraïners hebben zich gemeld en inmiddels zijn 4 groepen gestart bij Curio. Vanaf volgend jaar kunnen Oekraïners niet meer instromen in het reguliere WEB-aanbod. Dit jaar zijn extra middelen beschikbaar, maar volgend jaar vervalt dit.

Subregionale samenwerking en beleidsontwikkeling rondom leerplicht en schoolverzuim

De gemeente Bergen op Zoom maakt deel uit van de Gemeenschappelijke Regeling (GR) voor het Programma Schoolverzuim en Voortijdig Schoolverlaten in de regio West-Brabant, uitgevoerd door het RBL. Bergen op Zoom gebruikt de verzuimadministratie van het Regionaal Bureau Leren West-Brabant (RBL) en werkt samen binnen het netwerk West-Brabant West. In deze samenwerking voert de gemeente, samen met Halderberge, Roosendaal, Steenbergen en Woensdrecht, beleid en uitvoeringstaken uit op het gebied van leerplicht en doorstroompunt. Deze samenwerking is gebaseerd op een convenant en uitvoeringsplan, die beide dit jaar aflopen. Er wordt gewerkt aan een nieuw convenant en uitvoeringsplan voor de komende jaren.

Flexibele toezicht Kinderopvang

De uitvoering van de jaarlijkse onderzoeken bij kindercentra en gastouderbureaus vindt in 2025 plaats door middel van flexibele inspectieactiviteit. Bij het opstellen van de flexibele inspectieactiviteit bepalen GGD en de gemeente samen hoe de inspectieonderzoeken bij kindercentra en gastouderbureaus worden ingericht. Hierbij wordt verplicht meegenomen:

- VOG/PKR
- Pedagogische kwaliteit

- Informatie uit het risicoprofiel
- Inspectiehistorie

Onderwijshuisvesting

De gemeente Bergen op Zoom is in gesprek met OMO (Ons Middelbaar Onderwijs) over nieuwbouw voor de scholen MollerJuvenaat en het Roncalli.

De gemeente Bergen op Zoom is in gesprek met Curio over de vorming van een onderwijscluster VMBO-MBO. De gemeente is voor de financiering van de onderwijshuisvesting verantwoordelijk voor het VMBO. De gemeente is daarnaast verantwoordelijk voor de inrichting van de omgeving van de toekomstige school. De gemeente dient zorg te dragen voor een aantrekkelijke schoolomgeving.

Voor de huisvesting van de basisscholen hanteert de gemeente het Integraal Huisvestingsplan Onderwijshuisvesting. Middels dit plan werken we aan veilige, inclusieve en duurzame scholen.

Bouwclubs Vastenavond In samenwerking met de convenantpartners en vertegenwoordigers van bouwclubs uit Halsteren en Lepelstraat is gewerkt aan de toekomstige subsidierelatie gebaseerd op o.a. de maatschappelijke meerwaarde.

Toekomstbestendige sportverenigingen

We werken aan toekomstbestendige sportverenigingen. Om dit te bereiken is het van belang een goed beeld te krijgen van de uitdagingen die sportverenigingen op zich af zien komen. Eind 2024 is de sportclub APK afgenomen bij de sportverenigingen. De APK geeft inzicht in hoe verenigingen ervoor staan op het gebied van vrijwilligers, duurzaamheid en inclusiviteit. Maar ook ledental, financiën en veilige sportomgeving. De uitkomsten worden verwerkt in een rapportage. Dit geeft handvatten om onze verenigingsondersteuning actief en gericht in te zetten.

Gezond Leven Makkelijk Maken

Voorbeelden van acties die hieronder vallen zijn het stimuleren van sport en bewegen, positieve gezondheid en het versterken van de sportinfrastructuur.

Belangrijkste ontwikkelingen

Om inwoners (meer) aan het sporten en bewegen te krijgen en om onze doelstellingen voor bewegen en sport te realiseren, is een duurzaam en passend accommodatieaanbod randvoorwaardelijk. Het is wenselijk een divers maar ook betaalbaar aanbod te hebben. Samen met de sportverenigingen implementeren we daarom de maatregelen uit de businesscase sport. Daarbij gaan we de relatie tussen huurder en verhuurder normaliseren. Dit houdt in dat taken en verantwoordelijkheden daar belegd worden waar ze horen. Deze afspraken worden vastgelegd in huurovereenkomsten. In Q1 2025 hebben de eerste gesprekken plaatsgevonden met alle buitensportverenigingen.

Een Veilige Stad

Hierbij gaat het onder meer over het inzetten op preventie, de aanpak van ondermijning, het raakvlak tussen zorg en veiligheid en het verbeteren van de veiligheid in de wijken.

Belangrijkste ontwikkelingen

Ondermijning

In samenwerking met het RIEC Zeeland-West-Brabant wordt aan medewerkers een opleidingsprogramma aangeboden om de weerbaarheid tegen ondermijnende criminaliteit te vergroten. Tevens wordt actief gecommuniceerd via de maandelijkse interne nieuwsbrief Ondermijning en worden presentaties over ondermijning gegeven. Het Bibob-beleid wordt uitgevoerd en medewerkers zijn

opgeleid. Integrale controles staan voor het hele jaar gepland en worden per thema of actualiteit uitgevoerd.

Veilige wijken

Aan elke wijk zijn vaste wijkboa's en wijkveiligheidsadviseurs gekoppeld. Zij sluiten regelmatig aan bij bijeenkomsten van wijkcommissies, dorpsraad en andere momenten met inwoners en/of partners. Men leert elkaar kennen en weet elkaar steeds beter te vinden. Boa's voeren zichtbaar toezicht uit in de wijken en er wordt gewerkt aan de realisatie van een internetpagina voor Handhaving met informatie over wijkgericht werken en de verdeling van de wijkboa's. De veiligheidsregisseurs zorgen voor de noodzakelijke verbinding tussen het wijkgericht werken vanuit Veiligheid en de ontwikkeling van Stevige Lokale Teams in kader van de transformatie sociaal domein.

Jeugdoverlast en jeugdcriminaliteit

Er is een start gemaakt met het programma 'Preventie met Gezag' (PmG). De probleemanalyse is uitgevoerd waardoor meer inzicht is verkregen in de lokale problematiek met betrekking tot jeugdcriminaliteit. Bij partners en medewerkers van diverse beleidsterreinen is input opgehaald om een zo compleet mogelijk beeld te vormen van de problematiek en het aanbod aan interventies voor deze doelgroep. De afgelopen periode is gewerkt aan de ontwikkeling van het uitvoeringsplan PmG.

Het Jeugd Preventie Overleg (JPO) is sinds januari operationeel. Verschillende disciplines (o.a. gemeente, politie, jongerenwerk en jeugdprofessionals) sluiten hierbij aan. In het overleg worden trends, ontwikkelingen, overlastlocaties, casuïstiek en benodigde inzet besproken en afgestemd. Het overleg vindt tweewekelijks plaats en blijft zich door ontwikkelen vanuit het principe 'Learning by Doing'.

Er is veel geïnvesteerd in de verbinding en het contact met scholen. De scholen weten de gemeente goed te vinden voor (ingewikkelde) casuïstiek en/of overleggen. De PmG-boa's en jeugdboa's geven voorlichting op scholen.

Zorg en veiligheid

De uitvoeringsfase van de Regionale Kenniswerkplaats Onbegrepen Gedrag (RKOG) is gestart. De website is gelanceerd: www.RKOG.nl. Er zijn leerateliers voorbereid en gepland en in maart is de eerste nieuwsbrief RKOG verschenen.

Er is een start gemaakt met de uitvoering van het plan van aanpak acute hulpvragen onbegrepen gedrag.

De inzet van de regionale Wijk GGZ en GGD is geborgd tot eind van dit jaar. Er is gestart met de voorbereidingen gericht op een advies tot het al dan niet structureel borgen van de inzet vanaf 2026.

We geven uitvoering aan de levensloopaanpak, zijnde een regionale samenwerking tussen zorg-aanbieders, veiligheidspartners en de gemeenten binnen politiedistrict de Markiezaten, gericht op mensen met onbegrepen gedrag, een hoog veiligheidsrisico en complexe zorg- en ondersteuningsbehoeften. Er zijn samenwerkingsafspraken gemaakt om deze bestaande samenwerking duurzaam te borgen. Hiermee worden bestuurlijke verantwoordelijkheden en prioriteiten helder vastgelegd, waardoor een efficiënte inzet van middelen en capaciteit mogelijk wordt.

Met betrekking tot de wijziging van de Opiumwet is er intensief contact geweest met het ministerie van Justitie en Veiligheid, de gemeente Bergen op Zoom en de politie. Dit om de problematiek in onze regio en het belang van de wijziging van de wet onder de aandacht te brengen. De wetswijziging is in januari 2025 aangenomen en zal naar verwachting 1 juli 2025 in werking treden. In februari 2025 heeft het ministerie van Justitie en Veiligheid laten weten dat het district de Markiezaten in 2025 subsidie zal ontvangen voor de aanpak van de Flakka problematiek.

Er is een zorgaanbod beschikbaar voor de te realiseren inloopvoorziening voor dak- en thuislozen in Bergen op Zoom. Een 2e voorziening wordt gevestigd in gemeente Roosendaal. Er wordt met urgentie ingezet op het vinden van een geschikte locatie.

Bijzondere doelgroepen overig

Realiseren lokale asielopvang

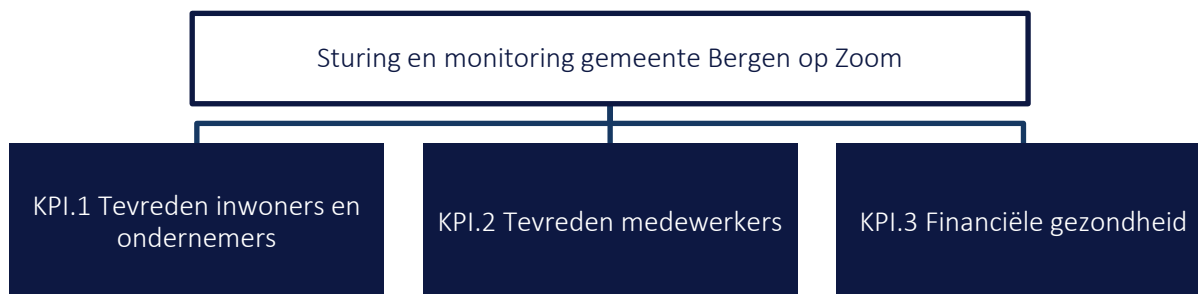
We realiseren samen met het COA een asielopvanglocatie voor 300 asielzoekers voor 5 jaar lang aan het Emplacement. Deze wordt naar verwachting eind 2025 opgeleverd, in lijn met de lokale opgave en de Spreidingswet. We geven daarmee invulling aan de bestuursovereenkomst met het Centraal orgaan Opvang Asielzoekers (COA). Hierin is overeengekomen dat het COA in onze gemeente vijf jaar lang opvang mag verlenen, aan vergunninghouders en asielzoekers in afwachting van een verblijfsvergunning en/of huisvesting. Op dit moment loopt de ruimtelijke procedure en is het COA bezig met de aanvraag omgevingsvergunning.

Doorstroomlocaties voor o.a. Oekraïners en vergunninghouders

We zorgen voor voldoende woongelegenheid voor vergunninghouders volgens de wettelijke taakstelling en voldoende opvangplekken voor de Oekraïners volgens de lokale opgave vóór eind 2025. Dit doen we door het realiseren van meerdere tussenvoorzieningen/doorstroomlocaties binnen de gemeentegrenzen voor in ieder geval 100 vergunninghouders en circa 300 Oekraïners, met eigen voorzieningen: keuken en badkamer. Op dit moment is er een plan van aanpak opgesteld, een projectleider geworven en wordt er gewerkt aan het programma van eisen. Tegelijkertijd loopt er een locatieonderzoek.

6 Rapportage sturing en monitoring

Op basis van de raadsinformatiebrief Voortgangsbericht organisatieontwikkeling (U24-007175) wordt in het 1^e concernbericht 2025 voor het eerst gerapporteerd over de drie beschreven KPI's. De rapportage is in onderstaande tabel uitgewerkt per KPI. We geven een norm aan en de waarde op de peildatum van het 1^e concernbericht.

Nr.	Omschrijving	Norm	Waarde 1 ^e CB 2025	Toelichting
KPI.1	Tevreden inwoners en ondernemers – afhandelen meldingen	>=80%	71%	Op basis van het percentage meldingen van inwoners dat binnen de normtijd wordt afgehandeld, wordt een waarde toegekend aan deze KPI. De norm is gesteld op 80% en in het eerste kwartaal van 2025 is 71% binnen de normtijd afgehandeld. De realisatie ligt daarmee lager dan de norm. De komende jaren zal het aantal indicatoren waarop de KPI 'Tevreden inwoners en ondernemers' is gebaseerd, worden uitgebreid.
KPI.2	Tevreden medewerkers – eNPS*	>12	31	De eNPS wordt 2 keer per jaar gemeten. In januari 2025 is de eNPS opnieuw gemeten en de uitkomst is 31 op een schaal van -100 tot +100. Bij de 0-meting was de uitkomst nog 12, daarmee is de meest recente meting hoger dan de gestelde norm.
KPI.3	Financiële gezondheid – Rapportcijfer o.b.v. BDO-benchmark methode**	>=6	6,5	Op basis van de berekeningswijze van de BDO-benchmark kun je een rapportcijfer geven aan de financiële status van een gemeente. Hierbij worden financiële kengetallen en de begrotingssaldi van de komende 4 jaren meegenomen. Op basis van de ontwikkelingen in het 1 ^e concernbericht 2025, hebben we deze berekening gedaan en is het cijfer 6,5. Het cijfer wordt negatief beïnvloed door de nadelige begrotings-saldi in 2026, 2027 en 2028.

*eNPS staat voor employee net promoter score. Medewerkers geven een score van 1 tot 10 op de vraag: "Zou je de gemeente Bergen op Zoom aanbevelen als werkgever?" De NPS wordt bepaald door het percentage *promoters* (respondenten die een 9 of een 10 geven) en het percentage *detractors* (respondenten die een 1 tot 6 geven) van elkaar af te trekken. De score is een getal tussen de -100 en de +100.

** Op basis van de berekeningswijze van de BDO-benchmark kun je een rapportcijfer geven van 1 tot 10 aan de financiële gezondheid van een gemeente. Een 6 betekent een voldoende.

7 Recapitulatie

Overzicht van alle financiële wijzigingen

De tabel hieronder geeft het overzicht van de financiële mutaties welke het begrotingssaldo beïnvloeden. Naast deze onderdelen worden in de begrotingswijziging de budgettair neutrale financiële mutaties opgenomen. Deze hebben geen effect op het begrotingssaldo en zijn daarom niet opgenomen in onderstaande tabel. Per mutatie is het effect weergegeven in de kolom per jaar en in de laatste kolom geven we aan of dit effect incidenteel (INC) of structureel (STR) is.

Programma	Onderwerp	(in 1.000)	
		Totaal	Inc./ Str.
1	Rijksbijdrage- saldo decembercirculaire 2024	374	STR
	Hoger dividend ZEH	217	INC
	Extra leges Burgerzaken	98	STR
	Minder rentelasten	50	STR
	Uitvoeringscapaciteit participatievisie	-75	INC
	Extra capaciteit toezichthouder Basisregistratie Personen	-60	STR
	Resterende mutaties (< 50.000) Programma 1	-16	INC/STR
2	Resterende mutaties (< 50.000) Programma 2	2	STR
4	Verkoop perceel Hollandhaven	116	INC
	Uitkering jaarresultaat RWB 2024	61	INC
	Lagere opbrengsten Snippergroen	-142	INC
	Resterende mutaties (< 50.000) Programma 4	64	INC/STR
5	Doordecentralisatievergoedingen Voortgezet Onderwijs	350	INC
6	Buitensport: wijziging groot onderhoud voorziening	-158	STR
	Verkoop perceel Beeklaan	93	INC
	Jaarrekening resultaat 2024 West Brabant Archief (WBA)	58	INC
	Indexatie subsidie Podiumkunsten	-61	STR
	Resterende mutaties (< 50.000) Programma 6	3	INC
7	Extra kosten jeugdzorg 2025	-1.000	STR
	Transformatie sociaal domein	-950	INC
	Te laag opgenomen indexering jeugdgezondheidszorg	-80	INC
	Resterende mutaties (< 50.000) Programma 7	-13	INC
10	Rentebaten startersleningen	85	STR
	Volkshuisvesting beheer woonwagens	83	INC
	Bijstelling opbrengst parkeren	150	STR
	Opbrengst doorbelaste plankosten	115	STR
	Totaal mutaties 1e Concernbericht 2025	-635	
	Beginstand begroting 2025	651	
	Saldo begroting 2025 na 1e Concernbericht 2025	16	

8 Bestuurlijke samenwerkingsverbanden

VNG

Op 29 november vond de VNG Najaars ALV plaats. Deze volgde kort op het Overhedenoverleg van 21 november tussen het Rijk en de decentrale overheden. Daar werden procesafspraken gemaakt over de manier waarop duidelijkheid zou moeten komen over met name de compensatie van gemeenten voor de stijgende kosten in de jeugdzorg. Het rapport van de Commissie Van Ark, dat eind januari werd gepresenteerd, heeft daaraan een nieuwe dimensie gegeven, maar nog geen concrete oplossing. De VNG heeft op 21 maart een extra ledenbijeenkomst gehouden waarin zij de uitkomsten van het Overhedenoverleg van 17 maart tussen het Rijk en de decentrale overheden hebben gedeeld. Tijdens deze bijeenkomst is breed steun gegeven aan de lijn die door het VNG Bestuur naar aanleiding van het overleg werd voorgesteld: voor 15 april duidelijkheid over de financiële tegemoetkoming, of anders stapt de VNG naar de rechter en trekken gemeenten hun handtekening onder het woonakkoord en zorgakkoord in. De ontwikkelingen op dit dossier worden nauwgezet gevolgd vanwege de effecten op de eigen gemeentelijke begroting. Het volgende VNG Jaarcongres is op 17 & 18 juni in de Brainport regio in en rondom Eindhoven.

M50

Tijdens de M50 ledenvergadering in Tiel op 4 oktober zijn diverse nieuwe leden van het Dagelijks Bestuur verkozen, en is wethouder Eva Boswinkel (Zutphen) verkozen als nieuwe voorzitter van het netwerk van middelgrote gemeenten. Tijdens deze ledenvergadering werd er naast het formele gedeelte ook via bijeenkomsten van de M50 Pijlers met collega-gemeenten gesproken over onderwerpen als arbeids-migratie, de aanpak van kwetsbare wijken en de veiligheid in middelgrote gemeenten.

Het M50 netwerk laat proactief van zich horen ter ondersteuning van de VNG campagne over de financiële situatie van gemeenten. Zo zijn Tweede Kamerleden aangeschreven en samen met de andere gemeentelijke netwerken uitgenodigd voor een zogenaamd “water en brood” ontbijt in Den Haag om bij hen het belang van deugdelijke financiële verhoudingen te benadrukken. Ook op andere dossiers zorgt de M50 dat de belangen van middelgrote gemeenten voor het voetlicht worden gebracht, bijvoorbeeld tijdens een rondetafelgesprek in de Tweede Kamer over de uitdagingen bij de uitvoering van de Woo. De lijntjes richting “Den Haag” zijn via de M50 kort, zowel richting Tweede Kamerleden (al dan niet afkomstig of woonachtig in een middelgrote gemeente) als richting het kabinet. In aanvulling op het structurele overleg met het ministerie van Justitie & Veiligheid (waarbij op 7 oktober jl. ook minister David van Weel aanschoof) is er recent ook een structureel overleg gestart met minister van Binnenlandse Zaken Judith Uitermark. Bergen op Zoom draagt bestuurlijk en ambtelijk vanuit onze ervaringen bij aan de inhoudelijke inzet van de M50.

De volgende M50 ledenvergadering is op 16 mei in Leidschendam-Voorburg.

VBG

Tijdens de VBG Najaarsbijeenkomst op 27 november in Helmond is burgemeester Boy Scholtze (Drimmelen) benoemd als nieuwe voorzitter van het netwerk van Brabantse gemeenten. Als lid van de VNG Commissie Informatiesamenleving was hij, samen met de andere Brabantse leden van VNG Commissies, uitgenodigd om aan de VBG ALV deel te nemen. Dit biedt de mogelijkheid voor andere VBG leden om met de VNG Commissieleden in gesprek te gaan en input mee te geven vanuit een specifiek “Brabants” perspectief. Tijdens de volgende VBG ALV op 21 mei staat, naast de standaard formele ALV zaken, een kennisuitwisseling over het Industrieel Erfgoed in Brabant centraal.

Bestuurlijk Grensregio Overleg (BGO) Nederland-Vlaanderen

De BGO vergadering op 20 januari (welke was verzet van 4 november) vond plaats in Gent, en stond vooral in het teken van de voorbereidingen op de Vlaams-Nederlandse Top van regeringen op 1 april. De grensknelpunten, zoals geïnventariseerd door het zogenaamde “Schakelpunt grens-

belemmeringen Vlaanderen-Nederland”, stonden op de agenda, en omvatten onderwerpen als de financiering van de GrensInfoPunten (GIP’s), de recentelijk aan Nederlandse zijde ingevoerde grenscontroles, en de stikstofproblematiek. Om naast de knelpunten ook te werken aan een werkend perspectief voor de grensregio, is gesproken over het opstellen van een strategische agenda. Hierbij staat met name de duurzame economische ontwikkeling van de gedeelde grensregio centraal. Tijdens de Vlaams-Nederlandse Top zal deze agenda op hoofdlijnen worden vastgesteld, en vervolgens via diverse gremia worden uitgewerkt en geconcretiseerd. Het volgende BGO overleg is op 16 juni in Den Bosch.

BENEGO

Na behandeling van de voorgestelde statutenwijziging in alle gemeenteraden van de deelnemende gemeenten aan het BENEGO netwerk (op 30 januari heeft de raad in Bergen op Zoom hierover een besluit genomen), is tijdens de AB vergadering op 26 maart ook formeel ingestemd met de nieuwe statuten. De oude statuten dateerden uit 1992, en waren daardoor aan vernieuwing toe.

Vanwege de Vlaamse gemeenteraadsverkiezingen in Q4 '24 is er sprake van een wijziging in het Dagelijks Bestuur. Bestuurlijk vertegenwoordigers vanuit de Vlaamse gemeenten Essen, Hoogstraten, en Ravels treden toe tot het DB. Vanuit Nederlandse zijde zijn bestuurders vanuit Woensdrecht, Breda, Zundert en Hilvarenbeek lid van het DB, zodat er een brede regionale vertegenwoordiging van het gehele BENEGO gebied vertegenwoordigd is in het bestuur.

Een punt van aandacht, dat tijdens de AB vergadering op 26 maart enkel nog ter bespreking en niet ter besluitvorming geagendeerd stond, zijn de financiën van BENEGO. De bestuurlijke ambities zijn groter dan de huidige financiering van het netwerk. De keuze om in te teren op de financiële reserves is niet oneindig. Daarom zijn door het DB verschillende opties voorgelegd.

Op 25 juni is de volgende AB vergadering. Dan komt het Dagelijks Bestuur met een voorstel voor de rolvulling binnen het DB (o.a. de keuze voor een voorzitter). Daarnaast wordt deze AB vergadering gebruikt om een aantal formele zaken (o.a. rondom de financiën) voor het zomerreces af te ronden.

Commissie Overleg & Voorlichting Milieu Woensdrecht (COVM-Woensdrecht)

Het COVM is een adviescommissie van de minister van Defensie voor overleg en voorlichting over milieu (met name geluid) rondom de militaire luchthavens. Vanuit Bergen op Zoom nemen één bestuurder en één vertegenwoordiger omwonenden deel aan het overleg COVM-Woensdrecht. Het overleg vindt twee keer per jaar plaats.

In 2024 is het functioneren van de COVM's in Nederland geëvalueerd. Hieruit wordt geconcludeerd dat de COVM's onvoldoende voldoen aan hun taken uit de Wet Luchtvaart. De komende periode wordt invulling gegeven aan de voorgestelde aanbevelingen en ontwikkelrichtingen.

In 2025 zijn de volgende onderwerpen actueel: actualisatie van het structuurplan, actualisatie van het luchthavenbesluit en het Nationaal Programma Ruimte voor Defensie. Deze ontwikkelingen kunnen leiden tot bijvoorbeeld uitbreiding van de activiteiten op het vliegveld. Daarmee kunnen deze ontwikkelingen invloed hebben op onze gemeente, bijvoorbeeld door toename van stikstofdepositie op de Brabantse Wal of door toename van de geluidsbelasting.

GR Regio West-Brabant

De focus van de samenwerking van de colleges van de 16 gemeenten in Regio West-Brabant (RWB), ligt op het versterken van het economisch vestigingsklimaat. Het Algemeen Bestuur (AB) van de Regio West-Brabant (RWB) heeft in haar vergadering van 18 april 2024 de Strategische Agenda met bijbehorend Actieprogramma 2024-2028 vastgesteld. Daarin zijn doelen vastgesteld waar de RWB met samenwerkingspartners aan werkt. Hierbij gaat het om de programma's en opgaven waar de overheid voor verantwoordelijk is; dat gebeurt door middel van drie programma's Circulaire Regio, Innovatieve Regio en Plantaardige Regio. De Economische Agenda West-Brabant van de Economic Board West-Brabant (EBWB) is het vertrekpunt. Naast de Strategische Agenda is de RWB verantwoordelijk voor de Deeltaxi West-Brabant, het Mobiliteitscentrum West-Brabant en regio-

archeologie. Deeltaxi West-Brabant en Mobiliteitscentrum West-Brabant hebben een eigen identiteit.

De nieuwe agenda's van de Economic Board West-Brabant (EBWB) en de RWB én de ontwikkeling van de stedelijke regio's vragen om besluiten over de invulling van de governance binnen de RWB-samenwerking in 2025. Daartoe is een bestuurlijke begeleidingsgroep gevormd met de opdracht de RWB-governance met een open blik te bekijken en verschillende varianten te onderzoeken.

De RWB heeft op 14 november 2024 namens West-Brabantse overheden, onderwijs- en kennisinstellingen en bedrijven de Regio Deal 'West-Brabants welvaren' met het rijk gesloten. Samen met hen gaan deze partijen voor een betere brede welvaart voor West-Brabant: betere gezondheid, gezondere omgeving, meer vertrouwen in elkaar en verbetering van bestaanszekerheid. Daarmee zet de Regio Deal ook in op versterking van West-Brabant als plantaardige regio: een sterke sector waarmee de regio zich profileert en identificeert. Dit gebeurt via verschillende programma's en projecten.

De Regio Deal vormt zo een financiële stimulans voor deze programma's en projecten. Op die manier hebben West-Brabanders, deelnemende gemeenten, onderwijsinstellingen, bedrijven, zorginstanties en maatschappelijke organisaties profijt van de Regio Deal. De deal bestaat uit drie programmalijnen die de welvaart, gezondheid en het milieu in West-Brabant verbeteren. Het Ministerie van Binnenlandse Zaken draagt 15 miljoen euro bij in de deal. Partijen uit de regio leggen samen meer dan 15 miljoen euro in, waarmee het bedrag verhoogd wordt tot meer dan 30 miljoen euro.

Green Chemistry Campus B.V.

Met raadsmededeling RMD24-0015 d.d. 10 september 2024 is de raad geïnformeerd over het voornemen van de GCC-aandeelhouders (gemeente Bergen op Zoom, provincie Noord-Brabant en BV REWIN West-Brabant) tot beëindigen van het aandeelhouderschap in de GCC.

Beëindiging van het aandeelhouderschap krijgt vorm door mogelijk kansrijke activiteiten uit GCC te plaatsen en elders in de gemeente Bergen op Zoom dan wel West-Brabant onder te brengen en de resterende activiteiten af te bouwen. De aandeelhouders zetten in op gefaseerde afbouw. Deze gefaseerde afbouw leidt tot de laagste kosten en de minste impact voor betrokkenen.

N.V. Maatschappij ter bevordering Industrievestiging Bergen op Zoom (NV Aangenaam Bergen op Zoom in liquidatie)

De NV is op 8 maart 2022 formeel ontbonden door een besluit door de enig aandeelhouder, zijnde de gemeente Bergen op Zoom. Tijdens de aansluitende 'vereffeningsfase' is de NV blijven bestaan en zijn alle rechten en zaken te gelde gemaakt en de lopende zaken afgewikkeld. Deze fase is thans afgerond. De publicatie van de 'rekening en verantwoording' van de NV heeft inmiddels plaatsgevonden, waarna deze NV is opgehouden te bestaan door uitschrijving van de NV in het Handelsregister per 22-8-2024. Het batig saldo van de NV is overgemaakt naar de gemeente Bergen op Zoom.

BV REWIN West-Brabant

REWIN zet zich als 'regionale spelverdeler' binnen het regionaal economisch ecosysteem in voor de uitvoering van de Economische Agenda West-Brabant. Basis voor het handelen van REWIN gelegen in de eind 2022 door de Economic Board West-Brabant (EBWB) vastgestelde Economische Agenda 'West-Brabant in transitie naar de nieuwe economie (2023-2026)'. Dit doet zij vanuit twee thema's (duurzame economie en innovatief ondernemen) en vier programma's t.w. Plantbased Ondernemen, Circulair Ondernemen, Startup & Scala-Up en Innovatief Ondernemen.

Brabantse Wal (BW)
In Brabantse Wal-verband hebben de drie deelnemende gemeenten onderzocht of de samenwerking voor de toekomst nog voldoende antwoord biedt op de leidende maatschappelijke ontwikkelingen (o.a. in de regio) en of de visie aanscherping nodig heeft. Deze samenwerking is momenteel geborgd in de Visie Veerkrachtig Bestuur Brabantse Wal 2017 en het Convenant Samenwerking Brabantse Wal. Eén en ander wordt nadrukkelijk bekeken in relatie tot de (governance-)ontwikkelingen rondom de Stedelijke Regio West-Brabant (SRWB).
Economic Board West-Brabant (EBWB)
De EBWB heeft de ambitie van 2030 in haar vergadering van 13 oktober 2022 vastgesteld: West-Brabant is in Nederland dé voorloper in de transitie naar de nieuwe economie en is de plek voor innovatieve ondernemers die daaraan bijdragen. Deze ambitie is neergelegd in de Economische Agenda West-Brabant 2030 en vervangt de huidige agenda 'Hub voor vernieuwend ondernemerschap'. De NV REWIN geeft invulling aan de ambitie.
De positionering van de EBWB richting overheid en onderwijs is verduidelijkt door aanpassing van de samenstelling van de EBWB door een sterkere vertegenwoordiging door het bedrijfsleven in de EBWB door te voeren en de communicatiestrategie over de EBWB en Economische Agenda in te vullen.
Wonen West-Brabant
De stedelijke regio Wonen West-Brabant bestaat uit 8 gemeenten. Maart 2023 is de regionale woondeal ondertekend. De woondeal West-Brabant bevat diverse afspraken over onderwerpen en thema's die van belang zijn voor de stedelijke regio, zoals woningbouwopgave, het betaalbaar houden van de (bestaande) woningvoorraad en kwalitatieve woonvraagstukken.
De woondeal wordt op dit moment geactualiseerd door de regio. Op de eerste plaats omdat het Rijk hier vorig jaar om vroeg en dit ook zo is opgenomen in de huidige woondeal uit 2023. Omdat er actualisatie/nieuwe inzichten zijn op verschillende thema's is eerder bestuurlijk besloten tot een integrale actualisatie. De afspraken bij de kwalitatieve thema's zijn scherper c.q. concreter geformuleerd. Ook het onderdeel 'Samenwerking, monitoring en randvoorwaarden' is scherper neergezet.
Specifieke aandacht wordt gevraagd voor stikstof. Als het Rijk hierop niet snel concrete stappen zet staan de doelstellingen onder druk. Vooral Woensdrecht zit door Stikstof potdicht maar ook voor Bergen op Zoom is Stikstof een serieus probleem. Op de Brabantse Wal (een van de Natura 200-gebieden) is op dit moment sprake van een forse overbelasting met stikstof, waardoor de kwaliteit van de natuur slecht is.
Bijlage bij de Woondeal is een lijst met majeure woningbouwprojecten en sleutellocaties. Deze lijst vormt ook de basis voor de uitvraag VRO Woontop, PPM (Publiek-Private-Monitor). De lijst is recent aangevuld met woningbouwprojecten voor de middellange termijn met het oog op het Brabant breed Voorstel.
Het Bestuurlijk Overleg Wonen West-Brabant wordt vier keer per jaar georganiseerd. Daarnaast is er een Bestuurlijk Kernteam wonen wat zo'n 8 tot 10 keer per jaar bijeenkomt.
Het volgende BOW West-Brabant staat gepland op 3 april.
Tijdens dit overleg zijn er 3 hoofdonderwerpen:
1. Bezoek ODBN inzake vergunningverlening en SMP's
2. Vaststellen concept Woondeal 2025 incl. lijst majeure woningbouwprojecten en sleutellocaties
3. Regionale Woonzorgvisie

Project Grote Oogst

Met project Grote Oogst werken we met de Provincie Noord-Brabant, bedrijven van bedrijventerrein Theodorushaven/Noordland/DePoort (TNP) en de Bedrijvenvereniging samen aan de verduurzamingsopgaven van bedrijventerrein TNP. Dit bedrijventerrein is door de provincie aangemerkt als één van de 13 Grote Oogstterreinen van de provincie. We werken samen aan de deelopgaven energietransitie, klimaatadaptatie en circulaire economie en stimuleren en ondersteunen we bedrijven bij hun verduurzamingsdoelen. Dit project is een continu proces met een voorlopig tijdpad tot 2027. Op dit moment wordt prioriteit gegeven aan de opgaven energie en klimaatadaptatie. In Q3 2024 is met een koplopersgroep van bedrijven een haalbaarheidsonderzoek voor een energie hub opgesteld. De resultaten leidden tot een vervolgonderzoek met een grotere groep ondernemers om de kans rijkheid te vergroten. Dit vervolg is in Q1 2025 gestart. De uitwerking wordt in Q3 2025 verwacht. Voor klimaatadaptatie zijn een aantal wandelroutes uitgewerkt. Uitvoering wordt verwacht in Q2 t/m Q4 2025.

1 Voorwoord

Het college van burgemeester en wethouders rapporteert tweemaal per jaar over de voorbereiding en uitvoering van de projecten. Met deze eerste integrale rapportage projecten vervangen we de Monitor Grote Projecten (voor het laatst aan u verstuurd met U24-006419) en de Voortgangsrapportage Programma Versnelling Woningbouw (laatste versie U25-001001) zoals eerder toegezegd (U24-005911). Deze samenvoeging, uitbreiding en incorporatie in de planning en control cyclus is bij de presentatie van de laatste monitor grote projecten (U24-006419) aangekondigd en daarna besproken en voorbereid met de auditcommissie.

De periodieke integrale rapportage projecten is onderdeel van de reguliere planning en control cyclus.

Doel van de rapportage

Zoals opgenomen in de financiële verordening wordt de gemeenteraad bij de tussentijdse rapportages (het 1^e en 2^e concernbericht) geïnformeerd over de voortgang van de begroting. In toekomstige begrotingen zullen we nadrukkelijker opnemen welke projecten gestart worden, welke projecten onderhanden zijn en welke afgerond zullen worden. De rapportages over de voortgang van die projecten zijn opgenomen in deze rapportage.

Het doel van de rapportage is om de gemeenteraad een compleet en integraal inzicht te geven, zodat de controlerende taak bij (grote) projecten vorm en inhoud gegeven kan worden. Hiervoor richt deze rapportage zich primair op de inhoud van het project, het proces, de voortgang (planning) en bestuurlijke aspecten.

Per project geven we met een score de algemene stand van zaken aan. Op die manier streven we naar duidelijkheid en transparantie. Wanneer iets loopt zoals verwacht (groen), lichten we een project niet toe, tenzij er bijzondere mijlpalen behaald zijn. Als een actie niet helemaal gaat zoals we hadden verwacht (geel of rood), dan lichten we dit toe.

De definities voor de scores luiden als volgt:

Groen:	Alleen als er geen geel of rood van toepassing is. Doelstelling (scope en kwaliteit) en planning (tijd) is gehaald of lijkt gehaald te worden. Het project blijft binnen eerder gestelde financiële kaders. Er is geen bijsturing noodzakelijk.
Geel:	Als er geen groen toegekend kan worden. Doelstelling (scope en kwaliteit) of planning lijkt niet geheel te worden gerealiseerd. Er zijn (mogelijk) beperkte budgetoverschrijdingen. Bijsturing is gewenst en zal naar verwachting effectief zijn. We geven hier een toelichting op.
Rood:	Doelstelling (scope of kwaliteit) wordt naar verwachting niet gehaald, afgesproken einddatum wordt niet gehaald of extra middelen (krediet) zijn noodzakelijk, er is negatieve aandacht in de media, het draagvlak ontbreekt of er zijn andere bestuurlijke issues. Bijsturing heeft (nog) niet plaatsgevonden of is niet mogelijk (gebleken). We geven hier een toelichting op.

Na het voorwoord volgt in hoofdstuk 2 een toelichting op de vorm van de rapportage, de informatie die u per project aantreft en de ontwikkeling en verbetering van de rapportage. In hoofdstuk 3 volgt een algemene analyse op basis van de toelichtingen per project en het algehele beeld van alle projecten. U treft in hoofdstuk 4 het overzicht van alle projecten met de ingevulde status en een toelichting per project indien dat van toepassing is.

2 De rapportage

In deze rapportage geven we op hoofdlijnen een overzicht van alle projecten van enige omvang binnen de gemeente Bergen op Zoom. In het afgelopen half jaar hebben we getracht om een compleet overzicht te krijgen van alle projecten en deze op te nemen in een dashboard. Dat is goeddeels gelukt. Er zijn nog enkele activiteiten uit te zoeken zoals de vraag in hoeverre binnen de transitie sociaal domein sprake is van projecten die ook in dit overzicht thuishoren. Zolang projecten niet formeel gestart zijn conform de werkwijze projectmatig werken worden ze niet opgenomen. Daarnaast is het nog geen automatisme om nieuw gestarte projecten op te nemen in het dashboard. Dat gaat wel steeds beter. Over de grootste projecten (categorie 3 en 3+) rapporteren we uitgebreider in hoofdstuk 4.

2.1 Classificatie van projecten

Bij aanvang van een project scoren we zo goed mogelijk de opgave op een set van criteria:

1. Zekerheid over benodigde kennis (o.a. hoe innovatief en hebben we veel ervaring?)
2. Consensus over normen en waarden (hoeveel draagvlak is er voor het project?)
3. Complexiteit (aantal betrokkenen en mate van interactie)
4. Bestuurlijk belang (is het opgenomen in het bestuursakkoord en is het politiek gevoelig?)
5. Financiële omvang

Dat doen we aan de hand van een set van veertien vragen. Deze tool is recent ontwikkeld en moet nog beproefd en verfijnd worden. Per vraag kan uit een set van antwoorden gekozen worden. De laagste score levert 0 punten en hoogste score het maximum voor die vraag. Vragen worden onderling verschillend gewogen. De score wijst een categorie aan: 0, 1, 2 en 3. Projectleider en ambtelijk opdrachtgever gebruiken dit om te bepalen welke ambtelijk inzet voor het project gepast is en stemmen dit af met de wethouder en college.

Classificatie van projecten binnen BoZ

	Doel/actie	Bestuurlijk Opdrachtgever	Ambtelijk Opdrachtgever	Toelichting
	Projectmatige activiteit	Binnen regulier werk	In de lijn	Klussen met een duidelijk begin en eind binnen de reguliere taakuitoefening.
0.	Intern project (binnen afdeling)	Binnen regulier werk	In de lijn	"micro-projecten". Klus die zo complex is dat extra investeren in voorbereiding de moeite waard is en projectmatig werken nuttig is. Vaak uit te voeren door één persoon.
1.	Eenvoudig project	Binnen portefeuille wethouder	Beperkt (Manager)	Team van meer dan één persoon. Geleid door een projectleider. Volledig conform projectmatig werken, maar alleen de noodzakelijke/verplichte onderdelen.
2.	Gemiddeld project	Binnen portefeuille wethouder	Manager	Multidisciplinair. Afdelingoverschrijdend. Instrumentarium projectmatig werken grotendeels toegepast.
3.	Omvangrijk project	Aangewezen wethouder	Manager/ Directie	Groot multidisciplinair team. Compleet instrumentarium projectmatig werken noodzakelijk inclusief uitgebreide inzet. Contractmanagement, omgevingsmanagent en projectbeheersing.
3+	Zeer omvangrijk project	Aangewezen wethouder + stuurgroep	Directie / Manager	Projecten waarvoor we alles uit de kast moeten halen om het te laten slagen.

2.2 Nieuwe en afgeronde projecten

Afgeronde projecten sinds vorige rapportage en daarom voor het laatst opgenomen in de rapportage

Projectnaam	Classificatie	Programma	Portfolio
Gemalen			

Gestarte projecten sinds vorige rapportage

Projectnaam	Classificatie	Programma	Portfolio

Projecten in vorige periode afgerond en daarom niet meer in rapportage zijn opgenomen

Projectnaam	Classificatie	Programma	Portfolio

Verwacht in komende periodes te starten projecten (niet uitputtend)

Projectnaam	Classificatie	Programma	Portfolio
Windpark Halsteren (RWE)		4. Economie	Economie
Ster van Lepelstraat		4. Economie	Economie
Anton van Duinkerkenpark		4. Economie	Economie

2.3 Toelichting kerngegevens

Per project (klasse 3) treft u een aantal kerngegevens aan volgens onze standaard projectmatig werken (PMW). Voor de financiële getallen hebben we nog geen standaard systematiek. We bouwen aan een overzicht van al onze projecten waarbij we gegevens zo veel op eenzelfde wijze vastleggen en beschikbaar stellen. Waar dat (nog) niet het geval is, geven we dat aan.

Naam, programma en portfolio

Een project is vaak onder verschillende namen bekend (financieel, besluitvorming, in de tijd). We vermelden de naam zoals we verwachten dat die bekend is bij de gemeenteraad.

We hebben alle projecten gekoppeld aan de programma's van de begroting en hebben daarbinnen eventueel verschillende portfolio's onderkend. Zie het overzicht van de projecten in hoofdstuk 4 voor de indeling. Daarmee is duidelijk waar het initiatief voor een project vandaan komt en waar financiële dekking is ondergebracht.

Classificatie

Zie hoofdstuk 1 van deze rapportage. De classificatie wordt vermeld in het totaaloverzicht van alle projecten. Op dit moment werken wij aan het classificeren van onze projecten. Vanuit de woningbouwversnelling zijn de focusprojecten overgenomen als groot project (klasse 3). Vanuit de overige projecten hebben we vooralsnog in ieder geval het project Kademuren ingeschat als groot project (klasse 3). Bij de volgende rapportage zullen we de classificatie voor alle projecten ingevuld hebben.

Fase

We hanteren de projectfaseringen van projectmatig werken (overgenomen van de VPNG, Vereniging Projectmanagement Nederlandse Gemeenten, www.vpng.nl). Voor projecten in de fysieke omgeving zijn dat zes fasen (initiatie, definitie, ontwerp, voorbereiding, realisatie, nazorg). Voor projecten in algemene zin zijn dat minimaal vier fasen (initieren, definiëren, uitvoeren, afronden) en in woningbouwprojecten kan er aan de initiatiefase nog een ideefase voorafgaan.

Soort krediet	PMW-fase	Eindproduct van fase
	Ideefase	Besluit op principe verzoek
Vorbereidingskrediet (fase 1)	Initiëren	Nota van uitgangspunten/ Startnotitie
Vorbereidingskrediet (fase 2)	Definiëren	Voorkeursvariant
Vorbereidingskrediet (fase 3)	Uitvoeren: Ontwerpen	Ontwerp/ Projectplan
	Uitvoeren: Voorbereiden	Gunning Aannemer
Uitvoeringskrediet	Uitvoeren: Realiseren	Oplevering
Uitvoeringskrediet	Afronden (verlenen nazorg)	Project decharge

Overige kerngegevens

Naam en portfolio	Periode
U-nummer	We vermelden het laatst behandelde bestuursvoorstel. Daarbij streven we ernaar om in bestuursvoorstellen een compleet overzicht te geven van alle eerdere besluiten.
Fase	Zie hiervoor
Vorbereidingskrediet	De verleende gesommeerde vorbereidingskredieten door het college aan de ambtelijke organisatie. Bedragen x €1.000
Uitvoeringskrediet	De verleende gesommeerde uitvoeringskredieten door het college aan de ambtelijke organisatie. Bedragen x €1.000
Totaal krediet	De som van alle verleende kredieten (vorbereiding en uitvoering) door het college aan de ambtelijke organisatie. Bedragen x €1.000
Prognose totale kosten	De actuele prognose voor de totale kosten van het gehele project. In het begin van een project is dit een (deterministisch) bedrag gebaseerd op kentallen en grove inschattingen. Na de eerste fase zal de prognose steeds meer gebaseerd worden op specifieke inzichten en concrete ramingen. We gaan ons oriënteren op het gebruik van SSK. Waar mogelijk werken we met een bandbreedte. Bedragen x €1.000
Startdatum	De datum van het vaststellen van het projectcanvas, het principebesluit of het eerste kredietbesluit. De datum waarop de interne projectopdracht (canvas) is vastgesteld kan later zijn dan de andere twee besluiten. De inrichting van een projectteam kan ruim later zijn dan de start van een project in formele zin. Van de genoemde mogelijke datum vermelden we de vroegste.
Eindprognose (datum)	De datum waarop het project decharge verleend wordt door de ambtelijk opdrachtgever (scope s volledig gerealiseerd).
Bestuurlijk opdrachtgever	Bij project van klasse 3 wordt expliciet een bestuurlijk opdrachtgever aangewezen (projectwethouder). Dat kan de portefeuillehouder zijn van de portefeuille waarbinnen het project valt, maar dat hoeft niet.
Ambtelijk opdrachtgever	De manager of directeur die eindgebruiker is van het projectresultaat dan wel beleidsmatig verantwoordelijk is voor het initiatief (initiatiefnemer) om het onderliggende probleem op te lossen.
Status	De kleurcodering zoals in het voorwoord opgenomen.

Ten aanzien van projecten met een grondexploitatie bezien we nog hoe we de financiën in de overzichten opnemen.

2.4 Ontwikkeling en verbetering van de rapportage

Deze rapportage en methodiek bouwt voort op de ervaringen met de monitor grote projecten en de voortgangsrapportage versnelling woningbouw. Met deze rapportage maken we weer een stap. De introductie van deze rapportage stimuleert harmonisering over projecten heen en verbetert het inzicht en leren tussen en over projecten en programma's heen. Deze eerste rapportage is vooral een opzet. Een eerste versie om behoefte van de raad, college en ambtelijke organisatie inzichtelijk te maken. Dit is een startpunt voor verdere ontwikkeling. De rapportage is bijvoorbeeld nog niet compleet. Voor het aanleveren van sommige informatie ontbreekt op dit moment nog een onderliggend systeem of werkwijze.

We hebben in deze eerste rapportage aangeven welke kerngegevens we van alle projecten willen verstrekken en welke gegevens we meer uitgebreid voor de grote projecten willen opnemen. Het lukt nog niet op alle onderdelen om de gewenste informatie daadwerkelijk te leveren. Eerste stap zal zijn om alle projecten te classificeren. Tweede stap zal zijn om de verbinding met de begroting te borgen en om de financiële gegevens goed op te nemen. Suggesties voor aanvullingen en verbeteringen zijn welkom. We zullen verbeterwensen in de tijd programmeren en oppakken.

We hebben in deze rapportage ook een poging gedaan om een analyse te geven over de projecten heen (op het geheel). We zoeken daarbij nog naar de passende vorm en omvang.

3 Algemene ontwikkelingen en trends (analyse)

3.1 Beïnvloedbaar

Personeel en organisatie

In de afgelopen periode zijn diverse nieuwe medewerkers aangetrokken. Het aantal ingehuurd projectleiders is nog hoger dan gewenst. We zijn gestart met de werving van omgevingsmanagers voor diverse (grotere) projecten. Op het uitbreiden van de capaciteit op projectleiding en omgevingsmanagement volgt de noodzaak om ook de projectondersteuning en projectbeheersing te versterken en met name ook om voldoende capaciteit te organiseren voor de inhoudelijke bijdrages in de projecten. Er wordt gewerkt aan raamcontracten om gemakkelijker te voorzien in een flexibele schil. De arbeidsmarkt verschilt per rol. Het is vooral moeilijk om projectmanagers te vinden voor de grootste projecten. Andere rollen zijn redelijk goed in te vullen.

Beleidskaders

De afgelopen 10 tot 20 jaar is in de gemeente weinig beleid vernieuwd en geactualiseerd. Op diverse onderdelen werken we daarom met beleidsnota's waarin de nieuwste beleidsmatige inzichten niet of slechts beperkt zijn verwerkt. Dit maakt dat bij diverse projecten het lastig is om de uitgangspunten (in een nota van uitgangspunten of integraal programma van eisen) vanuit actueel vastgesteld beleid op te stellen. In de totstandkoming van projecten moeten daarom meer beleidsmatige keuzes gemaakt worden dan wenselijk is. Nu de pijlervisies zijn vastgesteld volgt een actualisatieronde van diverse beleidskaders.

3.2 Niet of nauwelijks beïnvloedbaar

Stikstof

De uitspraak van de raad van state van 18 december 2024 inzake het intern salderen in het stikstof dossier heeft impact op vele projecten in het land en zeker ook in de gemeente Bergen op Zoom. Hoewel de provincie Noord-Brabant aangeeft dat vooralsnog geen milieuvergunningen verstrekt zullen worden, wil dat niet zeggen dat alle projecten per definitie stil komen te liggen. We hebben de discussies en ontwikkelingen gedurende de afgelopen tijd afgewacht en gaan de komende tijd in beeld brengen welke projecten zeker wel of zeker niet te maken hebben met de stikstofproblematiek. Het berekenen van de stikstofuitstoot van al onze projecten is veel werk. We gaan daar de komende tijd mee starten.

Netcongestie

Bij alle projecten waarvoor een nieuwe of grotere aansluiting op het energienet noodzakelijk is (al dan niet tijdelijk), is sprake van lange wachttijden. Nieuwe woningen worden vooralsnog nog wel aangesloten, maar alle andere functies niet. We weten dat dit voor problemen zal gaan zorgen, maar hebben op dit moment geen totaalbeeld van de impact op de gehele projectenportefeuille. In de praktijk worden veel slimme en pragmatische oplossingen toegepast.

4 Projecten

4.1 Overzicht van de projecten

Projecten per programma

ID	Project naam	Classificatie	Startdatum	Projectfase	Status	Toelichting
1	Bestuur en Ondersteuning					
	Visie op Participatie			Realiseren	Geel	We lopen iets achter schema, maar implementatieplan met aandacht voor draagvlak en uitvoeringskracht binnen de organisatie is in ontwikkeling. De verordening participatie is klaar voor besluitvorming.
	Positionering Bergen op Zoom			Vorbereiden	Groen	
	Digitale Duurzame Dienstverlening			Vorbereiden	Groen	
	Implementatie HRM-PSA Systeem			Ontwerpen	Groen	
	Implementatie Management Control Framework			Ontwerpen	Geel	Door het uitlopen van het invullen van een aantal vacatures loopt de tijd uit. Dit wordt nu opgevangen door al wel te starten met de implementatie van de applicatie
2	Veiligheid					
4	Economie					
	Schans 6			Definiëren	Geel	Financiën zijn nog onduidelijk en onzeker: plan van aanpak moet worden vastgesteld.
	Gouvernementsplein			Afronden	Groen	
5	Onderwijs					
	Tijdelijke huisvesting primair onderwijs			Ontwerpen	Groen	
6	Sport, cultuur en recreatie					
	Bouwkoten			Realiseren	Groen	
7	Wmo en Jeugd					
	Tussenvoorziening			Initiëren	Geel	Zie toelichting in paragraaf 2.7 onderdeel 7.3.2.
8	Werk en inkomen					
9	Milieu					

ID	Project naam	Classificatie	Startdatum	Projectfase	Status	Toelichting
3	Beheer openbare ruimte					
	Groot onderhoud wegen 2023-2024			Realiseren	Groen	
	Gemalen			Afronden	Groen	Afgesloten project. Wordt vervangen door project per gemaal
	Recreatieve voorzieningen 2022-2025			Afronden	Groen	Bijna volledig afgerond. Komt niet terug in volgende rapportage
	Burgemeester Elkhuisenlaan Halsteren			Realiseren	Groen	
	Erasmuslaan – Jacob Obrechtlaan Zuid			Vorbereiden	Rood	Mogelijk ontoereikend beschikbaar budget
	Herbestrating Artilleriestraat – Molenbergstraat			Realiseren	Groen	Op schema met extra aandacht voor toegankelijkheid.
	Herinrichting Jankenber			Vorbereiden	Geel	Project on hold door ontwikkelaar
	Herinrichting Wouwseweg			Afronden	Groen	
	Herstructurering De Kuil			Initiëren	Groen	
	Herstructurering Vogelenzang			Afronden	Groen	
	Jannelandseweg			Initiëren	Geel	Projectopdracht is nog niet binnen.
	Kademuren				Geel	Zie paragraaf 4.7.
	Kromstraat			Initiëren	Geel	Projectopdracht wordt gecombineerd met Nieuwstraat
	Nieuwe Molenweg e.o.			Definiëren	Geel	Er is een risico m.b.t. goedkeuring percee/eigenaren omtrent recht van opstal en recht van overpad.
	Nieuwstraat			Initiëren	Geel	Zie Kromstraat
	Parkeergarage Grote Markt			Realiseren	Geel	Karakter van het project is heel divers doordat de uitvoering bij meerdere partijen ligt. Dat vraagt om extra voor kwaliteitsborging en behartiging onderlinge belangen
	Plasticslaan			Afronden	Groen	
	Reconstructie Antwerpsestraatweg deel 2			Vorbereiden	Geel	De herinrichting zal in 2026 qua voorbereiding ingepland worden. Start, duur en opleverdatum werkzaamheden NUTS moeten nog worden vastgesteld
	Reconstructie Antwerpsestraatweg deel 3			Realiseren	Geel	Te weinig Budget
	Rooseveltlaan			Definiëren	Geel	Extra kosten a.g.v. veel meer wortels frezen en reinigen (> € 100.000,-) en a.g.v. werkzaamheden nutsbedrijven. Door werkzaamheden nutsbedrijven kan het werk pas in Q1 2026 worden opgestart
	Sportpark Rozenoord – aanleg parkeerterrein			Initiëren	Geel	Bezwaren tegen aanleg inrit en watervoorziening zorgen voor vertraging.
	Vijverbergvijvers Noord en Zuid			Realiseren	Groen	
	Kruising Olympialaan – Antwerpsestraatweg – Laan van Borgvliet			Vorbereiden	Groen	
	Rivierenbuurt			Initiëren	Groen	

ID	Project naam	Classificatie	Startdatum	Projectfase	Status	Toelichting
10	Volkshuisvesting, leefomgeving & Stedelijke vernieuwing					
	Gageldonk Oost			Initiëren	Groen	
	Gageldonk West			Realiseren	Groen	
10.1	Woningbouw eigen initiatieven					
	Restpercelen Ambachtsweg				Groen	
	Nieuwe vesting				Groen	
	Cort Heiligerskazerne				Groen	
	Markiezaten				Groen	
	Plein 13	3			Groen	Zie paragraaf 4.4
	Waterfront	3			Groen	Zie paragraaf 4.2
	Westersingel	3			Groen	Zie paragraaf 4.3
	Schans 5				Groen	
10.2	Woningbouw Stadlander					
	Argolaan – Warandeflat				Groen	
	Avondvrede				Groen	
	Coehoornparkstraat				Groen	
	Stroatse Parel Lepelstraat				Groen	
	Hart van Halsteren				Groen	
	Geel Buren – Stalenbrugstraat				Groen	
	Scheldeburen/ Scheldeflat				Groen	
10.3	Woningbouw initiatieven derden					
	Mazairac				Groen	
	Buitenvest-Ravelstraat			Initiëren		
	Antwerpsestraatweg – Frans Halsstraat				Geel	Stelpost in anterieure overeenkomst blijkt onvoldoende.
	Pieter Breughelstraat – Frans Halsstraat				Rood	Anterieure Overeenkomst eind 2023 gesloten, maar afspraken t.a.v. betaling plankosten worden niet nagekomen, vanwege onzekerheid over haalbaarheid van het project
	Mozartstraat				Groen	
	Havendijk Arbeidsmigranten				Groen	
	Ruimte voor Ruimte Lepelstraat				Groen	
	Domontsdreef				Geel	Zorgen bewoners blijven bestaan ondanks participatietraject
	Vrederust	3			Groen	Zie paragraaf 4.5
	Bravis	3			Groen	Zie paragraaf 4.6
10.4	Initiatieven derden overig					

ID	Project naam	Classificatie	Startdatum	Projectfase	Status	Toelichting
	Hoogspanningsstation Halsteren				Geel	Behandeling bij RvS is nog niet ingepland daardoor is de voortgang van het project onzeker.
	Poortgebied (Port of BoZ)				Geel	Procedure bij RvS loopt nog waardoor voortgang van het project onzeker is. Er wordt gewerkt aan minnelijke oplossingen met bezwaarmakers.
	Nieuwbouwlocatie De Grebbe en Mercedesgarage				Groen	

4.2 Waterfront

Doelstelling van het project

Gelet op de ligging, bereikbaarheid en de grote woningbouwopgave is Waterfront aangemerkt als focusproject voor de woningbouwversnelling. In februari 2025 is naar aanleiding van een aangenomen motie gestart met de herijking van het project. De focus komt te liggen op de locatie Spaensche Scharen en de locatie voormalige speeltuin. De eerder vastgestelde projectopdracht voor Waterfront wordt hierop herijkt.

Voortgang: behaalde (tussen)resultaten en mijlpalen

Collegebesluiten:

- 18 juli 2023 vaststelling projectopdracht
- Juni 2024 Raadinformatiebrief verstuurd
- 14 maart Raadsinformatiebrief verstuurd

Raad:

- 27 februari aangenomen motie: RMO25-0010

Financiën

Op basis van de aangenomen motie wordt dit onderdeel herijkt. De financiële gevolgen van de herijking worden meegenomen in de herijking van de projectopdracht.

Tijd (voortgang en planning)

Op basis van de aangenomen motie wordt dit onderdeel herijkt. Door deze herijking loopt het project vertraging op. Momenteel wordt gewerkt aan de herijking van de projectopdracht. De verwachting is dat herijkte het IPVE in Q3 voorgelegd kan worden aan de raad.

Omgeving (communicatie en participatie)

Op basis van de aangenomen motie wordt dit onderdeel herijkt. Er vinden momenteel gesprekken plaats met de belangenverenigingen Waterfront over o.a. het vervolg en het IPVE.

Scope en kwaliteit

De scope beperkt zich tot de locatie Spaensche Scharen en de locatie speeltuin.
De kwaliteit wordt geborgd in het herijkte IPVE en de herijkte projectopdracht.

Naam en portfolio	Waterfront	Woningbouw eigen initiatief
	Vorige periode	Huidige periode
U-nummer		U25-001680
Fase		Definitiefase
Vorbereidingskrediet		Nader te bepalen.
Uitvoeringskrediet		Nog niet vastgesteld.
Totaal krediet		Nog niet vastgesteld.
Prognose totale kosten		Nader te bepalen.
Start datum		
Eindprognose (datum)		Nader te bepalen.
Bestuurlijk opdrachtgever		Wethouder Joost Pals
Ambtelijk opdrachtgever		Edwin Schellekens
Status		Geel

4.3 Westersingel

Doelstelling van het project

Doelstelling: afronden van fase 1 “Stadsreparatie Westersingel”, waarbij de focus ligt op de ontwikkeling op de locatie Stoelemat, Westersingel 50 en Koepelplaats, waardoor reparatie plaats vindt van de historische stadsstructuur en daarnaast een bijdrage wordt geleverd aan de woningbouwopgave.

Voortgang: behaalde (tussen)resultaten en mijlpalen

- Op 21 januari is de herijkte projectopdracht “Stadsreparatie Westersingel” opgesteld.
- In februari en maart 2025 is een succesvol participatietraject doorlopen met de participatie werkgroep van Vereniging Binnenstad Bergen op Zoom, Buurtvereniging Respectvolle Stadsreparatie Bergen op Zoom en de Gemeente. Op basis hiervan is gezamenlijk een concept IPvE opgesteld.
- De verwachting is dat het concept IPvE op 13 mei wordt besproken in het college en 5 juni tijdens de beeldvorming in de Gemeenteraad.

Financiën

In de haalbaarheidsanalyse (HBA) zijn drie varianten doorgerekend met ca. 130 woningen, ca. 60 woningen en ca. 40 woningen. Al deze varianten hebben een positieve netto contante waarde. Op basis van wijzigingen voortkomend vanuit het participatietraject wordt de HBA aangepast. Uitgangspunt blijft ca. 130 woningen.

De haalbaarheidsanalyse wordt bij verdere planuitwerking herhalend uitgevoerd om de financiële gevolgen in beeld te hebben. Uitgangspunt voor de grondexploitatie is minimaal een budgettair neutraal resultaat.

Tijd (voortgang en planning)

We werken conform planning. Het IPvE zal voor de zomer worden besproken in de beeldvorming bij de Gemeenteraad. Besluitvorming vindt na verwachting plaats in de raadsclusus van oktober 2025. In de 2e helft van 2025 focussen we ons op de verdere uitwerking en het participatietraject rondom het Stedenbouwkundig Plan.

Omgeving (communicatie en participatie)

In februari en maart 2025 is een participatietraject doorlopen met de participatiewerkgroep van Vereniging Binnenstad Bergen op Zoom (VB), Buurtvereniging Respectvolle Stadsreparatie Bergen op Zoom en de Gemeente (BRSW). Gezamenlijk is een participatieplan vastgesteld, zijn de gezamenlijke belangen vastgelegd en zijn we inhoudelijk aan de slag gegaan met het concept IPvE. De besturen van VB en BRSW zijn verantwoordelijk voor de terugkoppeling naar hun achterban over de voortgang. Voor het Stedenbouwkundig plan werken we ook met de werkgroep, maar zal tevens een plenaire participatiecyclus worden doorlopen (bijpraten, doorpraten, terugkoppelen).

Scope en kwaliteit

Geen bijzonderheden.

Naam en portfolio	Westersingel	Woningbouw eigen initiatief
	Vorige periode	Huidige periode
U-nummer		U25-000991
Fase		Definiëren
Voorbereidingskrediet		€312.000
Uitvoeringskrediet		
Totaal krediet		€312.000
Prognose totale kosten		
Start datum		24-07-2023
Eindprognose (datum)		31-12-2029
Bestuurlijk opdrachtgever		Wethouder Berend Doedens
Ambtelijk opdrachtgever		Edwin Schellekens
Status		Groen

4.4 Plein 13

Doelstelling van het project

Gelet op de ligging, bereikbaarheid en de grote woningbouwopgave is Plein 13 aangemerkt als focusproject voor de woningbouwversnelling. Het gebied leent zich bij uitstek voor hoogwaardige transformatie met mogelijk combinatie van de functies werken en voorzieningen. Het project biedt kansen om de stedelijke economie van Bergen op Zoom en de nabijgelegen binnenstad te versterken.

Voortgang: behaalde (tussen)resultaten en mijlpalen

Collegebesluiten

- 6 juni 2023: Projectopdracht Plein 13
- 7 november 2023: Herstelbesluit projectopdracht Plein 13
- 7 november 2023: principebesluit initiatief ICT-bedrijf Emplacement
- 20 februari 2024: Vaststellen houtskoolschets en voorkeursscenario B. College heeft deze niet vastgesteld. Besluit genomen om uit te gaan van handhaving stadskantoor en het plan zo te ontwerpen dat opties voor de toekomst open blijven.
- 23 april 2024: nieuwe opdrachtomschrijving en herijkt plangebied vastgesteld met handhaving stadskantoor als uitgangspunt. Opdracht gegeven om de projectopdracht te herijken.
- 11 juni 2024: vaststellen herijkte projectopdracht, waarbij is besloten om de aanpalende locatie tussen Plein 13 en de binnenstad als separaat project op te pakken.
- 29 oktober 2024: Raadsmededeling IPvE Plein 13.

Raadsbesluiten:

- 27 februari 2025: vaststelling Integraal Programma van Eisen.

Financiën

Uitgangspunt is dat het nieuwe plan budgettair neutraal sluit. De eerste doorrekeningen van het concept masterplan waren negatief. Inmiddels is gekeken naar optimalisatiemogelijkheden. De laatste doorrekening gaf een (licht) positief resultaat. Het masterplan is nog niet gereed. Dit betekent dat we deze haalbaarheidsanalyse bij verdere planuitwerkingen herhalend uitvoeren, om de financiële gevolgen in beeld te hebben.

Tijd (voortgang en planning)

De eerste financiële doorrekeningen leidde er toe dat meer tijd nodig is geweest het concept masterplan aan te passen en te optimaliseren. Het concept masterplan is nu zover gereed dat de participatie kan worden vervolgd. De verwachting is dat het definitieve masterplan in oktober 2025 aan de raad ter besluitvorming kan worden aangeboden.

Omgeving (communicatie en participatie)

In september 2023 heeft er een participatieronde plaatsgevonden met de raad en de belanghebbenden over de drie scenario's van de houtskoolschets. Hieruit bleek een voorkeur voor de variant "Elephant Park"; een herontwikkeling van het plangebied rondom een centrale parkruimte. Deze voorkeur is samen met de kaders uit het IPvE Plein 13 vertaald in een concept masterplan. Dit is nu zover dat hierover de participatie met belanghebbenden en raad kan worden vervolgd. Dit zal in

het voorjaar 2025 plaatsvinden. De reacties uit deze participatieronde worden betrokken bij de verdere uitwerking naar een definitief masterplan.

Scope en kwaliteit

In het Integraal Programma van Eisen Plein 13 zijn de kwalitatieve randvoorwaarden van de diverse beleidsvelden voor de herontwikkeling van het plangebied Plein 13 geborgd. De raad heeft dit IPvE op 27 februari 2025 vastgesteld.

Er wordt een masterplan opgesteld voor het gehele plangebied Plein 13. De gemeente heeft een deel van de gronden in eigendom. Dit betekent dat de gemeente zowel een actieve als een faciliterende grondpolitiek voert voor dit project. Met zelfrealisatoren worden anterieure overeenkomsten gesloten.

Naam en portfolio	Plein 13	Woningbouw eigen initiatief
	Vorige periode	Huidige periode
U-nummer		RVB24-0093
Fase		Ontwerpfase - Haalbaarheidsanalyse
Voorbereidingskrediet		€558.000,-
Uitvoeringskrediet		Nog niet beschikbaar gesteld.
Totaal krediet		€558.000,-
Prognose totale kosten		
Start datum		6 juni 2023
Eindprognose (datum)		31 december 2040
Bestuurlijk opdrachtgever		Dominique Hopmans
Ambtelijk opdrachtgever		Edwin Schellekens
Status		Groen

4.5 Vrederust

Doelstelling van het project

Het Landgoed Vrederust met wonen en zorg toekomstbestendig (her)ontwikkelen en daarmee een integraal levendig gebied creëren, ingebed in natuur, wat bijdraagt aan het realiseren van een veelvoud van maatschappelijke rijks-, provinciale- en gemeentelijke doelstellingen. GGZ-WNB is trekker van het project Vrederust en grotendeels eigenaar van de gronden. De overige gronden in het plangebied zijn van woningcorporatie Stadlander. De gemeente heeft proactieve faciliterende rol in dit project.

Voortgang: behaalde (tussen)resultaten en mijlpalen

Collegebesluiten:

- 18 juli 2023: Projectopdracht (besloten)
- 17 oktober 2023: intentieovereenkomst

Financiën

De gemeente heeft alleen een faciliterende rol in dit project. Dit betekent dat de beschikbaar gestelde ambtelijke capaciteit voor deze verkennende fase wordt betaald door GGZ-WNB aan de gemeente. Inmiddels is 90% van deze betaalde vergoeding benut. Ook eventuele bijkomende scans, onderzoeken of andere onvoorziene kosten zijn voor rekening van GGZ-WNB. Op basis van de uitkomst van de verkennende fase dienen GGZ-WNB en gemeente vervolgafspraken te maken, waaronder ook de kosten.

Tijd (voortgang en planning)

Bij de vaststelling van de projectopdracht was het streven om eind 2023 tot besluitvorming te komen over een go/no go voor het vervolg. Het opstellen van de benodigde producten o.a. ontwikkelvisie en het IPvE nemen meer tijd in beslag dan gedacht. Naar aanleiding van de gevoelenspeilende raad van 9 april 2025 wordt nader bekeken hoe tot afronding en besluitvorming van het IPvE en de ontwikkelvisie gekomen kan worden.

Omgeving (communicatie en participatie)

In juni 2024 is het communicatie- en participatietraject door GGZ-WNB opgestart met bewoners en andere belanghebbenden. De gemeente kent hierin een faciliterende rol. In juni 2024 is de raad via een beeldvormend avond geïnformeerd. In oktober 2024 is de raad bijgepraat over de focusprojecten, waaronder ook Vrederust. In april 2025 heeft het vervolg van de participatie & communicatie met bewoners en belanghebbenden plaatsgevonden. Op 9 april 2025 heeft gevoelenspeilende raadsbijeenkomst plaatsgevonden. Naar aanleiding hiervan is de motie met ID324 aangenomen. Er wordt op basis hiervan bekeken hoe het vervolg van de participatie & communicatie wordt opgepakt.

Scope en kwaliteit

Er is een IPvE en een ontwikkelvisie in voorbereiding om de kwaliteit te borgen.

Naam en portfolio	Vrederust	Woningbouw eigen initiatief
	Vorige periode	Huidige periode
U-nummer		Niet van toepassing.
Fase		Definitiefase
Voorbereidingskrediet		Niet van toepassing.
Uitvoeringskrediet		Niet van toepassing
Totaal krediet		Kostenverhaal, groot € 68.000,-
Prognose totale kosten		Nader te bepalen op basis van plankostenscan
Start datum		18-07-2023
Eindprognose (datum)		31-12-2032
Bestuurlijk opdrachtgever		Hans Peter Verroen
Ambtelijk opdrachtgever		Edwin Schellekens
Status		Groen

4.6 Bravis

Doelstelling van het project

Partijen beogen de financiële en inhoudelijke haalbaarheid van het project 'Ontwikkeling Bravis-locatie Bergen op Zoom' te verkennen door te komen tot een door partijen gedragen conceptprogramma van eisen en schetsontwerp voor de locatie en een haalbaarheidsrapportage op te stellen ten aanzien van de haalbaarheid van de woningbouw en werkfuncties op de overige gronden en de ruimtelijke inpassing van het zorgplein in het plangebied. Het concept programma van eisen, het schetsontwerp en de haalbaarheidsrapportage kunnen als basis dienen voor een verdere uitwerking van de benodigde ruimtelijke planologische procedure voor de herontwikkeling van de locatie, welke nader uitgewerkt wordt in de vervolgovereenkomst.

Voortgang: behaalde (tussen)resultaten en mijlpalen

6 februari 2025 is de intentieovereenkomst getekend tussen Stichting Bravis ziekenhuis en de gemeente Bergen op Zoom. Er is een tijdsplanning opgesteld voor de onderscheiden producten die moeten worden aangereikt voor het opstellen van integraal programma van eisen, het schetsontwerp en de haalbaarheidsrapportage.

Financiën

De kosten die voortvloeien uit de ontwikkeling van het Bravis-terrein worden verhaald door het sluiten van overeenkomsten en/of via de GREX. De ontwikkelvisie, stedenbouwkundige schets en haalbaarheidsrapportage wordt door een externe in opdracht van Bravis opgesteld. De ambtelijke inzet voor de 1^e fase wordt geraamd op 1.375 uur ad 100,- euro per uur. Tevens wordt een extern bureau ingehuurd voor het opstellen van een plankostenscan ad 6.000,- euro. Een voorschot ad 143.500,- op de totale definitieve kosten is bij Bravis in rekening gebracht.

Tijd (voortgang en planning)

Beoogd is om conform de intentieovereenkomst binnen 12 maanden na dagtekening van het concept programma van eisen, de ontwikkelvisie/ schetsontwerp en de haalbaarheidsrapportage aan te reiken voor besluitvorming

Omgeving (communicatie en participatie)

In het op te stellen programma van eisen wordt expliciet vorm, inhoud en uitvoering gegeven aan het aspect participatie en communicatie met stakeholders en de omgeving.

Scope en kwaliteit

In het Integraal Programma van Eisen worden de kwalitatieve randvoorwaarden van de diverse beleidsvelden voor de herontwikkeling van het plangebied beschreven.

Naam en portfolio	Bravis	Woningbouw eigen initiatief
	Vorige periode	Huidige periode
U-nummer		
Fase		Definiëren
Voorbereidingskrediet		Niet van toepassing
Uitvoeringskrediet		Niet van toepassing
Totaal krediet		Kostenverhaal, € 143.500,--
Prognose totale kosten		Nader te bepalen op basis van plankostenscan
Start datum		6 februari 2025 (definitiefase)
Eindprognose (datum)		
Bestuurlijk opdrachtgever		Wethouder Joey van Aken
Ambtelijk opdrachtgever		Edwin Schellekens
Status		Groen

4.7 Kademuren

Doelstelling van het project

Veilige klimaat adaptieve en schone leefomgeving en daardoor een goede, veilige openbare ruimte die maatschappelijke en sociale meerwaarde biedt. Dit bereiken we door de veiligheid van de kademuren van de Oude Binnenhaven te verbeteren en de waterafvoer klimaatbestendig te maken. Tevens is er een vergroenings- en duurzaamheidsdoelstelling toegevoegd. O.m.minder onderhoud en energieverbruik door vervanging van de huidige lichtmasten met LED-verlichting.

Voortgang: behaalde (tussen)resultaten en mijlpalen

De volgende (tussen)resultaten zijn behaald:

- Getekende projectopdracht/canvas, concept projectplan, inclusief planning en financiële baseline voor de verkenningfase
- Bemensing van het team en projectomgeving ingericht
- Nota van uitgangspunten ambtelijk akkoord, nu in bestuurlijke besluitvorming (oorspronkelijk Q3 2025)
Met daarin de onderbouwing van gewapende grond voor de versterking van de kademuren en de restauratie ervan.
- Kredietaanvraag voor fases ontwerp, aanbesteding en realisatie opgesteld, inclusief alternatieven
 - Voorkeurs-Alternatief voor de inrichting buitenruimte bovengronds conform LIOR
 - Alternatieve variant conform notitie Havenkwartier
- Marktconsultatie voorbereid en opgestart (loopt nu)

Financiën

De financiële planning en mijlpalen voor dit project is als volgt:

Vanaf 2025 is er via de begroting 500K€ extra beschikbaar voor de afronding van de Verkenning. Dit is inclusief activiteiten waarbij het project als vliegwiel dient voor de professionalisering van de staande organisatie. Bijvoorbeeld de extra inzet van ingehuurd personeel ten behoeve van de begeleiding en coaching van de eigen medewerkers.

De uitvoering van de Verkenningfase zit binnen budget. Via het eerste concernbericht wordt de aanwending van de 500 K€ gemeld aan de raad. Het raadsvoorstel met de kredietaanvraag voor de aanbesteding en uitvoeringsfase zit in de besluitvorming.

Tijd (voortgang en planning)

Verkenningfase verloopt inhoudelijk op planning. De bestuurlijke besluitvorming is gevoelig gezien de historie.

Er wordt nu gewerkt langs de volgende tijdlijnen:

- Overall: Start uitvoering Q1/Q2 2026
- Afronding Verkenning: Q2 2025 (was Q3 2025)
- Bestuurlijke besluitvorming Nota van uitgangspunten, projectopdracht en artikel 35 staat onder druk. Dit kan impact hebben op de start uitvoering.

Omgeving (communicatie en participatie)

Doelgroepen voelen zich nog niet optimaal geïnformeerd. Er is behoefte aan opstart van actief omgevingsproces. Dit wacht op de bestuurlijke besluitvorming en het informeren van de raad. Omgevingscommunicatie met behulp van de bouwapp, met 250 volgers, verloopt goed.

Scope en kwaliteit

Scope staat onder financiële druk. De historische variant van inrichting buitenruimte, volgens de notitie Havenkwartier is niet gedekt, wat afwijken van de projectopdracht betekent en het volgen van LIOR vereist. Dit kan het draagvlak in de omgeving onder druk zetten. De bestuurlijke processen en producten vragen meer inspanning, mede door onduidelijke mandaten binnen de organisatie. Dit is al gemeld aan het regie-overleg.

Naam en portfolio	Kademuren	Beheer Openbare Ruimte
	Vorige periode	Huidige periode
U-nummer		RMD24-0018
Fase		Initiëren
Vorbereidingskrediet		+ 500
Uitvoeringskrediet		
Totaal krediet		
Prognose totale kosten		
Start datum		2014
Eindprognose (datum)		
Bestuurlijk opdrachtgever		Wethouder Hans Peter Verroen
Ambtelijk opdrachtgever		Ico Goedhart
Status		Groen